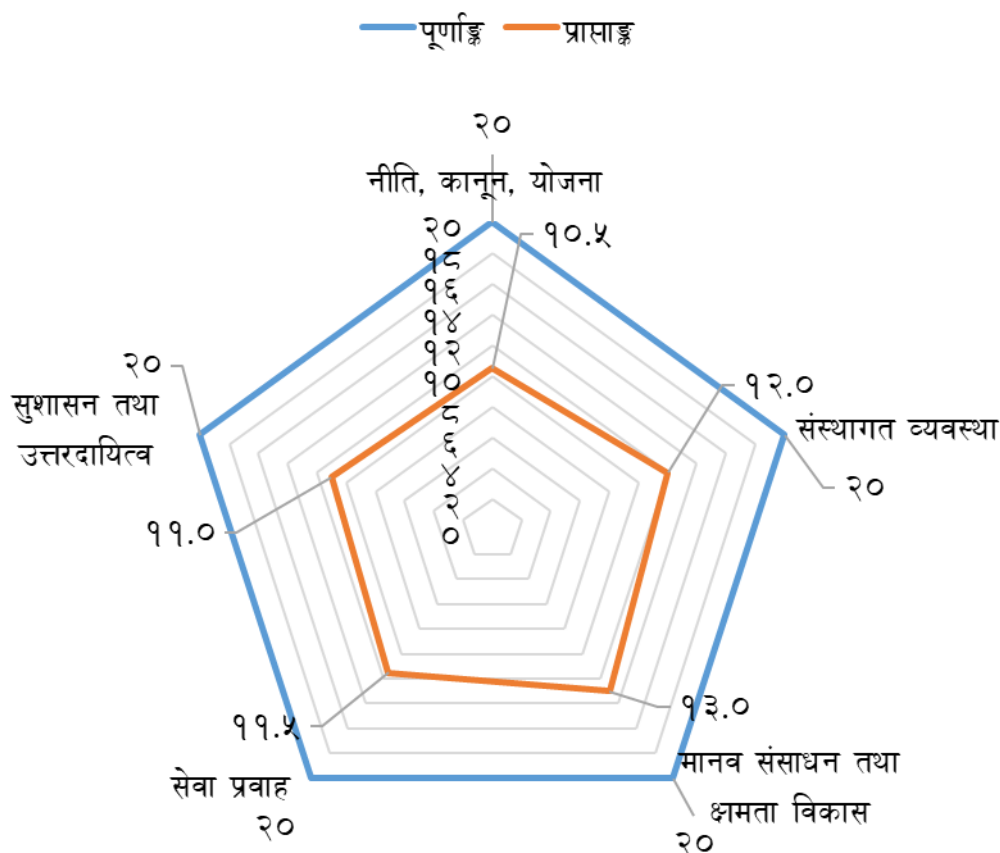

लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण परीक्षण प्रतिवेदन

सुन्दरहरैँचा नगरपालिका, मोरङ

आर्थिक वर्ष २०७७/०७८

सुन्दरहरैँचा नगरपालिकाको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरणको अवस्थाको लेखाजोखा

आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग

प्रदेश सरकार
मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
प्रदेश प्रशिक्षण केन्द्र, कलवलगुरी झापा

संयोजन

सुन्दरहरैँचा नगरपालिका
मोरङ, प्रदेश नं. १

सहजकर्ता

ईन्द्रकला भट्टराई
सरिता खनाल
स्वतन्त्र विज्ञ

विषय सूची

खण्ड-एक

परिचय

१. पृष्ठभूमि
२. अध्ययनको महत्व
३. लैससास परीक्षणको उद्देश्यहरू
४. लैससास परीक्षणले समेटने क्षेत्रहरू
५. लैससास परीक्षणको विधि र तरिका
६. लैससास परीक्षणका सहभागीहरू

खण्ड-दुई

तथ्याङ्क प्रस्तुतिकरण

७. तथ्याङ्क प्रस्तुतिकरण र व्याख्या (विभिन्न तालिकाहरूमा)

खण्ड-तीन

विश्लेषण खण्ड

८. लैससास परीक्षण विश्लेषण औजारहरू
९. तथ्याङ्कको तुलनात्मक अध्ययन तथा विश्लेषण

खण्ड-चार

१०. मुख्य उपलब्धि (Findings)
११. लैससास परीक्षण विधिबाट देखिएका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको अवस्था
 - ११.१. परीक्षण पश्चात प्रमुख सूचकहरूले प्राप्त गरेका अंकहरूको लेखाजोखा
 - ११.२. लैससास परीक्षण नतिजाको माकुरे जालो
१२. गाउँपालिका /नगरपालिकामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणका सबल पक्ष र सुधार गर्नपर्ने पक्षहरू
१३. लैससास विकास कार्ययोजना
१४. सहभागीहरूको भनाई
१५. निष्कर्ष
१६. सुझाव
१७. अनुसूचीहरू
 - अनुसूची-१: लैससास कार्यान्वयन समिति र कार्यदल गठन सम्बन्धी निर्णय
 - अनुसूची-२: कटहरी गाउँपालिकाको लैससास परीक्षणका सूचक अनुसार प्राप्ताङ्क विवरण
 - अनुसूची-३: कार्यशालामा सहभागीहरूको उपस्थिति

लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण

प्रतिवेदन

आर्थिक वर्ष: २०७७/०७८

खण्ड - एक

परिचय

१. पृष्ठभूमि :

नेपालको संविधानले दिशा निर्देश गरेबमोजिम समानुपातिक समावेशी र सहभागितामूलक सिद्धान्तका आधारमा समतामूलक समाजको निर्माण गर्न राज्यका सबै अंग, तह र क्षेत्रगत विषयहरूमा लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण (लैससास) को विषयलाई आन्तरिकीकरण, मूलप्रवाहीकरण र संस्थागत गर्न आवश्यक भएको छ ।

नेपालको संविधानको धारा १८ मा उल्लिखित समानताको हकमा सबै नागरिक कानूनको दृष्टिमा समान हुने तथा कसैलाई पनि कानूनको समान संरक्षणबाट बन्चित नगरिने व्यवस्था छ । साथै सामान्य कानूनको प्रयोगमा उत्पत्ति, धर्म, वर्ण, जात, जाति, लिङ्ग, शारीरिक अवस्था, अपाङ्गता, स्वास्थ्य स्थिति, वैवाहिक स्थिति, गर्भावस्था, आर्थिक अवस्था, भाषा वा क्षेत्र, वैचारिक आस्था वा यस्तै अन्य कुनै आधारमा भेदभाव नगर्ने व्यवस्था उल्लेख छ । नेपालको संविधानको धारा ३८ ले महिलालाई समान वंशीय अधिकार, सुरक्षित मातृत्व र प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी अधिकार, राज्यका सबै तहमा सहभागी हुने अधिकार, सम्पत्ति तथा पारिवारिक मामिला सम्बन्धी अधिकार, शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगार र सामाजिक सुरक्षामा सकारात्मक विभेदको व्यवस्था गरेको छ । संविधानले महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसाजन्य कार्यहरूलाई कानून बमोजिम दण्डनीय हुने व्यवस्था गरेको छ ।

साथै संविधानमा राज्यले सामाजिक वा सांस्कृतिक दृष्टिले पछाडिपारिएका महिला, दलित, आदिवासी जनजाति, मधेशी, थारू, मुस्लिम समुदाय, पिछडावर्ग, सीमान्तकृत, अल्पसङ्ख्यक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसङ्ख्यक, किसान, श्रमिक, उत्पीडित वा पछाडिपारिएका क्षेत्रका नागरिक तथा आर्थिकरूपले विपन्न खस आर्य लगायत नागरिकको संरक्षण, सशक्तीकरण वा विकासका लागि कानून बमोजिम विशेष व्यवस्था गर्न सकिने विषय उल्लेख गरी समावेशी अवधारणालाई आत्मसात् गरिएको छ । सामाजिक न्यायको हकले राज्यका हरेक तहमा समावेशी र समानुपातिक प्रतिनिधित्वको सिद्धान्तका आधारमा जनताको सहभागिताको अधिकार स्थापना गरेको छ ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (लैससास) सम्बन्धमा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकारमा लैससास सम्बन्धी व्यवस्था उल्लेख गरेको, वडा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार अन्तर्गत वडामा आर्थिक तथा सामाजिकरूपमा पछाडिपारिएका महिला, बालबालिका, दलित, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, जेष्ठ नागरिक, अल्पसङ्ख्यक, सीमान्तकृत समुदायको अभिलेख राखी सामाजिक र आर्थिक उत्थान सम्बन्धी काम गर्ने व्यवस्था गरेको; विभिन्न समुदायबीच सामाजिक सद्भाव र सौहार्दता कायम गर्ने, बालविवाह, बहुविवाह, लैंगिक हिंसा,

छुवाछुत, दहेज तथा दाइजो, हलिया प्रथा, छाउपडी, कमलरी प्रथा, बालश्रम, मानव बेचबवखन जस्ता सामाजिक कुरीति र अन्धविश्वासको अन्त्य गर्ने, गराउने व्यवस्था गरेको; स्थानीय तहको योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्दा महिला तथा पिछडिएको एवं लक्षित वर्गको सहभागिताको व्यवस्था; योजना छनौटमा महिला, बालबालिका तथा पिछडिएका वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने कार्यक्रममा जोड दिदै लैससास प्रवर्धन गर्ने लगायतको व्यवस्था उल्लेख गरेको छ। यसका साथै लैससासका सवालहरूलाई सम्बोधन गर्न राज्यले विगत लामो समय देखि नै प्राथमिकताका साथ आवधिक योजना, वार्षिक योजना, नीति तथा कानूनको तर्जुमा तथा परिमार्जन र कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दै आइरहेको छ।

यसै सन्दर्भमा स्थानीय तहद्वारा संचालन हुने योजना तथा कार्यक्रमलाई लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीमैत्री बनाउन, संवैधानिक एवम् कानूनी उत्तरदायित्व तथा जिम्मेवारी पुरा गर्न, राज्यले अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा गरेका प्रतिबद्धता अनुरूप कार्य गर्न, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ अनुसार स्थानीय तहमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणलाई संस्थागत गर्दै समावेशी विकासलाई प्रवर्धन गर्ने कार्यलाई थप मार्ग दर्शन गर्न स्थानीय तहको लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण गरिएको हो ।

स्थानीय तहमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणलाई योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयनको तहमा कसरी सम्बोधन गरिएको छ साथै लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणका सवालहरूलाई सम्बोधन गर्नकालागि कसरी नितिहरू निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिएको छ र कहाँ कहाँ लैङ्गिक अन्तरहरू देखिएका छन् र अगामी दिनमा कसरी सुधार गर्दै लैजाने भन्ने विषयलाई महसुस गराइ ति लैङ्गिक अन्तरहरूको प्रभावलाई सम्बोधन गर्दै लैङ्गिक मूलप्रवाहिकरण र सशक्तिकरण गर्दै लैजानकालागि यो लैससास परीक्षण गरिएको हो।

सुन्दरहरैँचा नगरपालिका जनप्रतिनिधीहरू निर्वाचित भएर आए पश्चात अहिले सम्म लैससास परीक्षण गरिएको छैन। लैससास परीक्षण महत्वपूर्ण कार्य हो र यो हाम्रो नगरपालिकाले अनिवार्य रूपमा गर्दै जानु पर्छ भन्ने बुझाई भएता पनि यसलाई कार्यान्वयन गरिएको पाइएन। यसले लैङ्गिक अन्तरहरूको प्रभावलाई सम्बोधन गर्दै लैङ्गिक मूलप्रवाहिकरण र सशक्तिकरण गर्दै लैजानकालागि बाटो देखाउ छ र आगामी आर्थिक वर्षकालागि लैससासलाई मूलप्रवाहीकरण गर्ने योजना निर्माण गर्न मद्दत गर्दछ भन्ने बुझाई ज्यादा न्यून रहेको पाइयो। लैससास परीक्षणलाई लिसामा १ नम्बर थप्नकालागि मद्दत गर्ने एउटा औजारको रूपमा मात्र लिएको पाइयो।

यस नगरपालिकाको दस्तावेज अध्ययनका क्रममा हेर्दा महिला तथा लक्षित वर्गहरूकालागि वार्षिक योजनामा कार्यक्रमहरू समावेश गरेको पाइएको छ। वार्षिक योजना तथा कार्यक्रमहरूले लैससासको क्षेत्रमा केहि कामहरू गरेको देखिन्छ। लैससास सम्बन्धि कुनै पनि नीति निर्देशीकाहरू निर्माण गरेको पाइएन। महिला तथा लक्षित वर्गहरूकालागि वार्षिक योजनामा कार्यक्रम समावेश गरिएता पनि लैङ्गिक मूलप्रवाहिकरण र सशक्तिकरण गर्दै लैजानकालागि यस्तो ठूलो योगदान गर्न सकेको देखिदैन। यस नगरपालिकाको पञ्चवर्षिय रणनीतिक योजना निर्माण गरिएको छैन। जस्तै गर्दा लैससासको क्षेत्रमा सुचारु रूपले कामहुन र विकासको मूलप्रवाहीकरणमा समेट्न सकेको छैन ।

लैससासलाइ कार्यान्वयन गर्न आवश्यक नीति नहुँदा यसलाइ Cross Cutting Issue को रूपमा अगाडि ल्याउन नसकिरहेको अवस्था देखिन्छ। जस्को परिणाम स्वरूप स्थानीय तहको विकास प्रक्रियामा निर्णायक तथा अर्थपूर्ण सहभागिता सुनिश्चित गरी आर्थिक तथा सामाजिक सशक्तिकरण गर्न कठिनाइ भएको छ साथै स्थानीय तहमा लैससास मूलप्रवाहिकरण र संस्थागत हुन सकेको छैन।

२. अध्ययनको महत्व:

स्थानीय तहका लागि लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण दिग्दर्शन, २०७८ ले नगरपालिकाको लैससास क्षेत्रलाइ प्रभावकारी कार्यान्वयनमा जोड दिएको छ। नगरपालिकाका वस्ती स्तरबाट योजना छुनौट, प्राथमिकीकरण लगायतका ७ वटै चरणहरूमा लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण अन्तरगत कार्यान्वयन गरिनु पर्ने क्रियाकलापहरूमा थप प्रभावकारिता ल्याउनकालागि लैससास परीक्षणको आवश्यकता रहेको छ। लैससास परीक्षण गरिसकेपछी नगरपालिकाले लैससासको दृष्टिकोणबाट अन्तर (Gap)मा रहेका क्षेत्रहरूको पहिचान गरी विस्तृत कार्ययोजना तयार गरेको छ। उक्त कार्ययोजनाले नगरपालिकाबाट सञ्चालन हुने आगामी कार्यक्रमहरूलाइ थप लैससास मैत्री बनाउन उल्लेखनीय भूमिका निर्वाह गर्नेछ। हरेक आर्थिक वर्षमा लैङ्गिक परीक्षण गरी लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासमा यस प्रकारको परीक्षणको अत्यन्त महत्व रहेको छ। लैङ्गिक समताको सिद्धान्त, समविकासको सिद्धान्त, समावेशीकरणको सिद्धान्त तथा लैङ्गिक उत्तरदायीत्वको सिद्धान्त कार्यान्वयनमा उतार्नकोलागि पनि लैससास परीक्षणको आवश्यकता रहेको छ।

३. लैससास परीक्षणको उद्देश्यहरू :

- लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण मार्फत स्थानीय तहको संस्थागत संरचना र कार्यक्रमहरूमा महिला, लक्षित वर्ग र सीमान्तकृत समुहहरूलाई समावेशी गरी लैङ्गिक समानता र सबै जात, जातीको अर्थपूर्ण सहभागिता गराई लैङ्गिक अन्तरहरूको प्रभावलाई सम्बोधन गर्दै लैङ्गिक मूलप्रवाहिकरण र सशक्तिकरण गर्दै लैजाने।
- महिला, लक्षित वर्ग र सीमान्तकृत समुहहरूलाई समावेश गरी उनीहरूको योजनाबद्ध रूपमा व्यक्तिगत र सामूहिक क्षमता अभिवृद्धि गरी स्थानीय तहको विकास प्रक्रियामा निर्णायक तथा अर्थपूर्ण सहभागिता सुनिश्चित गरी आर्थिक तथा सामाजिक सशक्तिकरण गर्ने।
- स्थानीय तहको सबै कार्यक्रम, योजना र आयोजनाको प्रत्येक चरणमा लैससास दृष्टिकोणबाट अनुगमन तथा मूल्यांकन गर्ने र यसलाई संस्थागत गर्दै लैजाने।
- लैससास परीक्षणको नतिजाको आधारमा समस्या तथा चुनौतिहरूको पहिचान गरी समयमै समाधान गर्ने तथा भावी योजना तथा कार्यक्रमका लागि नीतिगत पृष्ठपोषण लिने।

४. परीक्षणले समेटने क्षेत्रहरू:

लैससास परीक्षणकालागि स्थानीय तहको नीतिमा लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशी विकास, लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशी उत्तरदायी कार्यक्रम, आन्तरिक संरचना र मानव संसाधन, सम्बन्ध विस्तार र नेपाल सरकारका प्रतिवधदाहरू लगायतका विषयवस्तु समेटिएका छन्। लैससास परीक्षणका लागि देहायका पाँचवटा मुख्य विषय क्षेत्रहरू तथा २२ वटा उप विषय क्षेत्रहरू समेटिएका छन्।

१. नीति, कानून, योजना

- नीति र कानूनमा समावेशिता/सहभागिता
- योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन

- बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन

२. संस्थागत व्यवस्था

- कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व
- कार्यप्रणाली समावेशी
- समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व
- वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशिता
- तथ्याङ्क सङ्कलन तथा व्यवस्थापन

३. मानव संसाधन तथा क्षमता विकास

- मानव संसाधन तथा क्षमता विकास
- अनौपचारिक मूल्य, मान्यता र कुसंस्कार विरुद्ध जनचेतना
- कानूनी साक्षरता
- विपद व्यवस्थापनमा समावेशिता

४. सेवा प्रवाह

- पूर्वाधार विकास
- प्रजनन स्वास्थ्य
- शिक्षा कार्यक्रम
- खानेपानी तथा सरसफाइ
- स्वरोजगार तथा आय आर्जन र बजार व्यवस्थापन

५. सुशासन तथा उत्तरदायित्व

- सुशासन
- उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता
- सूचना तथा संचार
- अनुगमन तथा मूल्याङ्कन
- समन्वय र सम्बन्ध बिस्तार

५. लैससास परीक्षणको विधि र तरिका :

सुन्दरहरैचा नगरपालिकाको लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण परीक्षणकालागि निम्न विधिहरू अपनाइएको थियो।

लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण गर्नकालागि सुन्दरहरैचा नगरपालिकाका जनप्रतिनिधी तथा कर्मचारीहरूसँग तयारी बैठक गरी लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण दिग्दर्शन, २०७८ मा व्यवस्था भए बमोजिम नगरपालिकाका नगर प्रमुख श्री शिव प्रसाद ढकाल ज्यूको अध्यक्षतामा विभिन्न विषयगत समितीहरूलाई समेटेर तपशिलका व्यक्तिहरू रहेको लैससास परीक्षण कार्यान्वयन समिती गठन गरिएको थियो।

कार्यान्वयन समिति

१. नगरपालिका प्रमुख श्री शिव प्रसाद ढकाल— संयोजक
- २ नगरपालिका उपप्रमुख श्री धनमाया तामाङ्ग— सदस्य
- ३ प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री विनोद भट्टराई— सदस्य
- ४ कार्यपालिका सदस्य श्री उर्मिला शर्मा रिजाल— सदस्य
- ५ कार्यपालिका सदस्य श्री हेम कुमारी वि. क. — सदस्य
- ६ कार्यपालिका सदस्य श्री शैलेन्द्र श्रेष्ठ— सदस्य
- ७ सामाजिक विकास शाखा संयोजक जीवन प्रसाद ढुङ्गाना— सदस्य
- ८ सुन्दरहरैचा उच्च मा वि प्रतिनिधी नारायण कार्की — सदस्य
- ९ जेसिज प्रतिनिधी उत्सव थापा— सदस्य
- १० सामाजिक संस्था प्रतिनिधी सुशिला सुवेदी— सदस्य
- ११ लैससास शाखा प्रमुख शान्ता घिमिरे— सदस्य

सो कार्यान्वयन समितीको निर्णयबाट उपप्रमुखको संयोजकत्वमा तपशिलका व्यक्तिहरु रहेको लैससास परीक्षण कार्यदल गठन गरी सो कार्यदलले लैससास परीक्षणको आवश्यक तयारी गरेको थियो।

कार्यदल

- १ उपप्रमुख श्री धनमाया तामाङ्ग संयोजक
 - २ कार्यपालिका सदस्य श्री तारा घिमिरे सदस्य
 - ३ कार्यपालिका सदस्य श्री हेम कुमारी विश्वकर्मा सदस्य
- उक्त गठन पश्चात, लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धि नगरपालिकामा भएका दस्तावेजहरु अध्ययन गरिएको थियो।
 - नगरपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक, योजना तथा विभिन्न क्षेत्रगत कार्यक्रमहरुले लैससासको क्षेत्रलाई कति सम्म सम्बोधन गरेको छु भनेर अध्ययन गरिएको थियो।
 - नगरपालिकाले आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ कालागि स्वीकृत गरेका योजनाहरुमा गठन भएका उपभोक्ता समितीहरुमा महिलाहरुको सहभागिता र सक्रियताको अवस्थाका बारेका छलफल विधबाट सूचनाहरु संकलन गरिएको थियो।
 - नगरपालिका अन्तरगतका विभिन्न विषयगत शाखाहरुमा कार्यरत प्रमुख कर्मचारीहरु तथा कार्यदल बीच अन्तरक्रिया र छलफल गरिएको थियो।
 - लैंगिक समताको सिद्धान्त, समविकासको सिद्धान्त, समावेशीकरणको सिद्धान्त तथा लैंगिक उत्तरदायीत्वको सिद्धान्तलाई नगरपालिकाको नीति तथा कार्यक्रमबाट आत्मसात गरिएको वा गरिनु पर्ने विषयहरुको अध्ययनको क्रममा खोजी भएको थियो।
 - लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण दिग्दर्शन, २०७८ मा उल्लेखित सुचकमा आधारित रहेर लैंगिक परीक्षण गरिएको थियो।

- नगरपालिकाबाट आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ मा सञ्चालन गरिएका विभिन्न योजनाहरूमा महिलाको सहभागिता तथा निर्णय प्रक्रियामा उनिहरूको अवस्थाबारे समेत अध्ययन गरिएको थियो।
- नगरपालिकाका जनप्रतिनिधीहरू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र विभिन्न विषयगत शाखाहरूमा कार्यरत प्रमुख कर्मचारीहरू तथा कार्यदलको सक्रिय सहभागितामा दुई दिने अभिमुखिकरण कार्यक्रममा अन्तरक्रिया, छलफल र अभ्यास गरिएको थियो। उक्त दुई दिने अभिमुखिकरण कार्यक्रममा लैंगिक परीक्षणको स्कोरिङ गरिएको थियो।

लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण अभिमुखिकरण कार्यक्रममा स्कोरिङलाई अन्तिम रूप दिइ ५वटा प्रमुख विषयहरूका २२ वटा उपविषयहरूको प्राप्ताङ्क सहितको माफुरे जालो तथा बार चार्ट प्रस्तुत गरी सुधार गर्नु पर्ने पक्षहरूलाई समेटी कार्ययोजना तयार गरिएको थियो। कार्यान्वयन समिती र ककार्यदल गठनको कार्यपालिकाको निर्णयको प्रतिलिपि अनुसूचीमा समावेश गरिएको छ।

६. लैससास परीक्षणका सहभागीहरू :

सुन्दरहरैचा नगरपालिकाको लैससास परीक्षण अभिमुखिकरण कार्यक्रमका सहभागीहरू निम्न अनुसार रहेका थिए।

क्र.सं.	सहभागीहरू	सहभागी संख्या
१	नगरपालिका प्रमुख तथा उपप्रमुख	२
२	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	१
३	नगरपालिका वडा अध्यक्षहरू	४
५	नगरपालिका कार्यपालिकाका जनप्रतिनिधिहरू	५
६	नगरपालिकाका विभिन्न शाखाका कर्मचारीहरू	१५
	जम्मा	२७

सहभागीहरूको खण्डिकृत तथ्याङ्क		
राज्यले निर्धारण गरेको क्षेत्रगत बर्गिकरण	हिमाली	०
	पहाडी	१२
	तराई	१५
	अन्य	०
समूह/वर्ग	आदिवासी /जनजाती	६
	दलित	१
	क्षेत्रीय	३
	ब्रहामिण	१७
	मधेसी	०
	मुस्लिम	
	अन्य	
लिङ्ग	महिला संख्या	८
	पुरुष संख्या	१९

खण्ड - दुई
तथ्याङ्क प्रस्तुतिकरण

७. तथ्यांक प्रस्तुतिकरण र व्याख्या

७.१ सुन्दरहरैँचा नगरपालिकाको अवस्था विश्लेषण

सुन्दरहरैँचा नगरपालिका स्थापना पश्चात हालसम्म जारी भएका ऐन कानून कार्यविधि तथा निर्देशिकाहरु निम्नानुसार भएको पाइयो ।

- आर्थिक ऐन २०७६
- घ वर्गको निर्माण व्यवसायी इजाजत पत्र सम्बन्धी कार्यविधि
- सहकारी ऐन
- शिक्षा व्यवस्थापन कार्यविधि
- न्यायिक समिति (कार्यविधिसम्बन्धि) ऐन
- कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन ऐन
- प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित गर्ने) ऐन
- विनियोजन ऐन २०७५
- तालिम, गोष्ठी संचालन कार्यविधि
- आर्थिक ऐन २०७५
- सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम कार्यविधि २०७२
- व्यक्तिगत घटना दर्ता ऐन,नियमावली तथा परिपत्रहरुको संगालो
- स्थानीय तह सञ्चालन ऐन २०७४
- सुन्दरहरैँचा नगरपालिकाको आर्थिक ऐन २०७४
- सुन्दरहरैँचा नगरपालिकाको विनियोजन ऐन २०७४
- नगरसभा संचालन कार्यविधि
- बैठक संचालन कार्यविधि
- कार्य सम्पादन नियमावलि
- कार्य विभाजन नियमावलि

जातजाती विवरण .

वि.सं २०७८ को जनगणनाको प्रारम्भिक तथ्यांकनुसार पुरुष ५७८५८ र महिला ६३४४७ गरी जम्मा १२१३०५ भएतापनि यस जनगणनाबाट जातजाति विवरण हालसम्म प्रकाशित नभएकाले राष्ट्रिय जनगणना २०६८ को आधारमा तथ्याङ्क कार्यालय र जिल्ला समन्वय समिति मोरङले २०७४ आषाढमा प्रकाशन गरेको स्थानीय तहहरुको बस्तुगत विवरण अनुसार मुख्यरूपमा बसोबास भएका जातजातिहरुको विवरण निम्नानुसार रहेको छ ।

क्र.सं.	जातजाति	जनसंख्या
१	ब्राम्हण	१७३९५
२	क्षेत्री	१५१८८

क्र.सं.	जातजाति	जनसंख्या
३	थारु	९८२१
४	राई	५१७८
५	नेवार	४३२९
६	खवास	३७९३
७	तामाङ्ग	२९३७
८	लिम्बू	२८४२
९	कामी	२६६८
१०	झाँगड	२०४७
११	दमाई/ढोली	१७२७
१२	मगर	१६६०
१३	मुस्लीम	१३३८
१४	गुरुङ्ग	१११४
१५	मुसहर	१०५८
१६	दनुवार	८१७
१७	सार्की	७६१
१८	तेली	६९०
१९	सन्यासी/दशनामी	५६०
२०	घर्ती/भुजेल	४७०
२१	बंगाली	३७३
२२	माझी	३६७
२३	धिमाल	२७५

लैससासको क्षेत्रमा सञ्चालित कार्यक्रमहरु

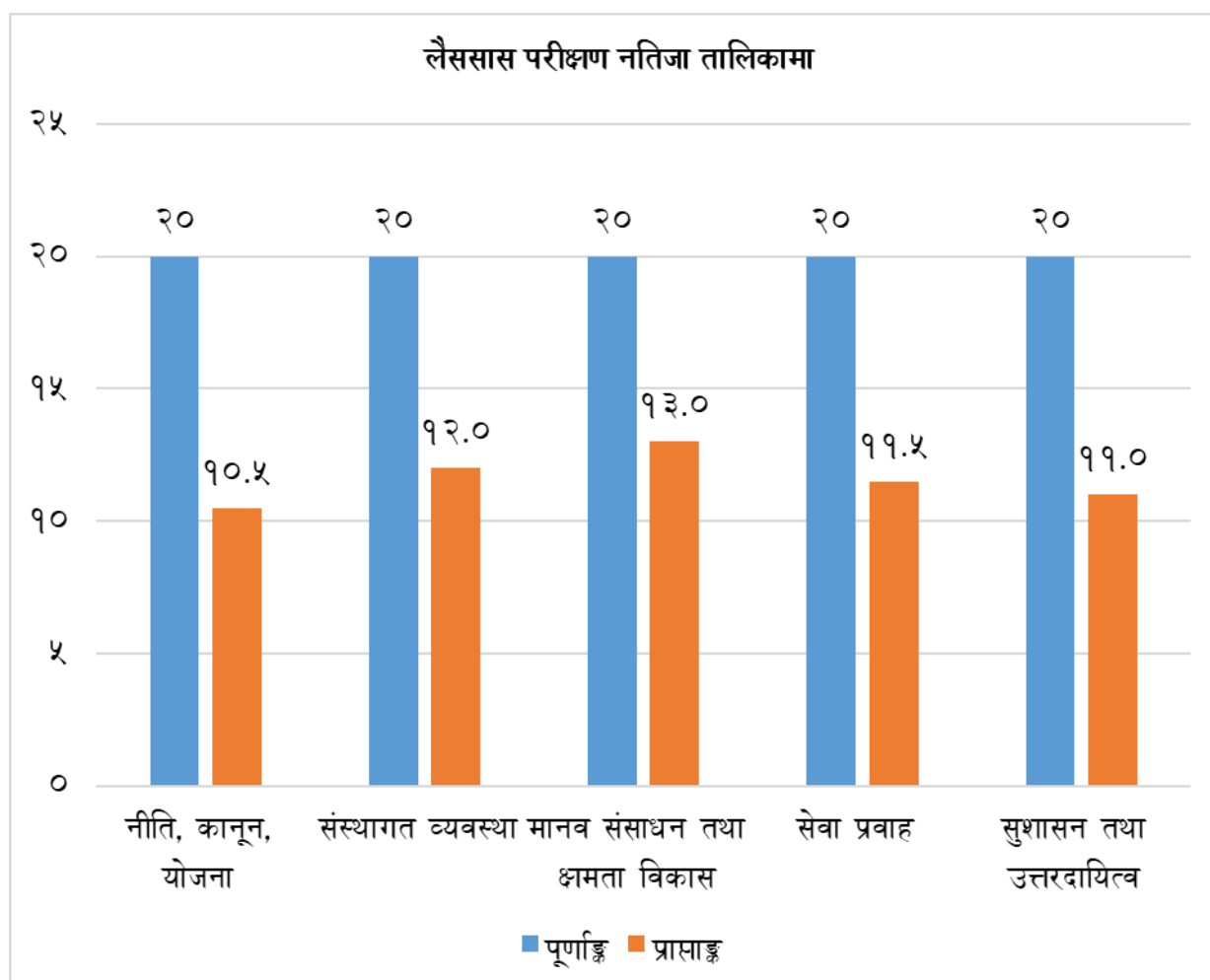
- न्यायीक समितीको ईजलास व्यवस्थापन कार्यक्रम
- लोकसेवा आयोग तयारी कक्षा सञ्चालन तालिम कार्यक्रम
- किशोरी कम्प्युटर शिक्षा तालिम कार्यक्रम
- मनोविमर्श केन्द्र स्थापना कार्यक्रम
- लैंगिक हिंसा प्रभावितहरुकालागि उद्धार तथा पुनरस्थापना सहयोग कार्यक्रम
- लैंगिक हिंसा प्रभावितहरुकालागि सीप विकास कार्यक्रम
- बाल विवाह विरुद्धको अभियान कार्यक्रम

- महिलाहरूलाई सिप विकासकालागि प्रविधी हस्तान्तरण कार्यक्रम
- अति विपन्न सुत्केरी महिलाहरूलाई पोषण कार्यक्रम
- छात्रासंग उपमेयर कार्यक्रम
- महिला संस्था बीच अन्तरकृया कार्यक्रम
- एकल महिलाहरूलाई रोजगारमूलक तालिम कार्यक्रम
- बैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका महिलाहरूकालागि उपमेयर आत्मनिर्भरता कार्यक्रम
- लैंगिक हिंसा विरुद्ध १६ दिवसीय अभियान सञ्चालन
- अन्तर्राष्ट्रीय महिला दिवस कार्यक्रम
- बालविवाह विरुद्धको अभियान कार्यक्रम
- बाल संजान गठन र सञ्चालन
- जेष्ठनागरिक स्वास्थ्य परिक्षण कार्यक्रम
- लक्षित वर्ग उत्थान कार्यक्रमहरू

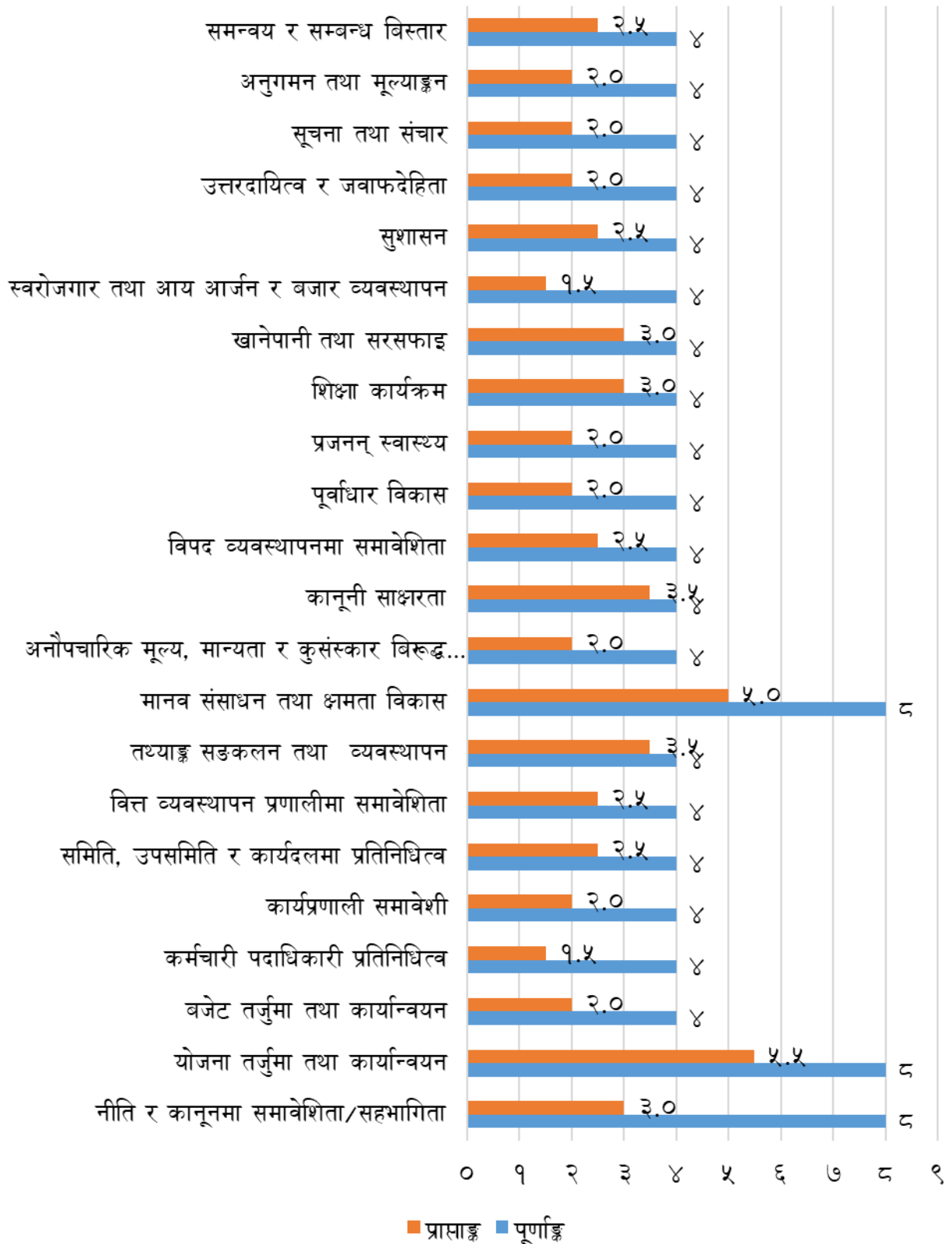
७.२ लैससास परिक्षणको क्रममा आएका तथ्यांकहरू

लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण अभिमुखिकरणका क्रममा ५ वटा समूहहरूले समूहगतरूपमा ५ वटा मुख्य विषयहरू भित्रका २२ वटा सहायक विषयहरूका प्रत्येक सूचकहरूमा प्रमाणीकरणका आधारहरूमाथि छलफल गर्दै अंक प्रदान गरेका थिए। सूचकहरूले पाएको अंकभार अनुसार ५८ अंक प्राप्त गरेको हुदा यस पालिक उत्तम अवस्थामा रहेको हुनाले आगामी आ. व. मा धेरै कुराहरूलाई सुधार गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

तथ्यांक प्रस्तुतिकरण बार चित्रमा

सुन्दरहरैँचा नगरपालिकाको लैससास अवस्थाको लेखाजोखा

खण्ड — तीन

विश्लेषण

८. लैससास परीक्षण विश्लेषणका औजारहरू :

लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षणकालागि लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण दिग्दर्शन, २०७८ मा उल्लेख गरिएका प्रमुख ५ वटा मुख्य विषयहरूमा २२ वटा सहायक विषयहरूका १०० वटा सूचकहरूले प्राप्त गरेका अंकहरूको विश्लेषण गरिएको थियो। एउटा मुख्य विषयमा २० वटा सूचकहरू रहेका थिए । जस्तै गर्दा एउटा मुख्य विषयको अंकभार २० रहेको छ। १०० वटा सूचकहरूका प्रमाणीकरणका आधारहरूमाथि छलफल गर्दै विश्लेषण गरिएको थियो। सोहि विश्लेषणका आधारमा सूचकहरूमा अंकभार दिइएको थियो। मुख्य विषयहरूले कति कति अंक प्राप्त गरे भनेर छलफल गरी माकुरे जालो विधिबाट र तालिका मार्फत पनि विश्लेषण गरिएको थियो।

विश्लेषणका औजारहरू

लैससास परीक्षण विश्लेषणका औजारहरू:

- दस्तावेज अध्ययन तथा समिक्षा
- प्रमुख व्यक्तिहरूसँग छलफल
- कार्यशाला संचालन
- माकुरे जालो तथा विभिन्न तालिकाहरूको विश्लेषण तथा प्रस्तुती
- सवल पक्ष, कमजोर पक्ष, अवसर र चुनौती विश्लेषण तथा प्रस्तुती (SWOT analysis)
- कार्ययोजना तयारी
- प्रतिवेदन तयारी

९. तथ्याङ्कको तुलनात्मक अध्ययन तथा विश्लेषण

सुन्दरहरैचा नगरपालिकाको लैससास परीक्षण गर्दा ५ वटा मुख्य विषयहरूका २२ वटा सहायक विषयहरू भित्र रहेका १०० वटा सूचकहरूका प्रमाणीकरणका आधारहरूलाई केलाउँदै नगरपालिकाले लैससास मूलप्रवाहीकरणकालागि तयार गरेका निति निर्देशीकाहरू, वार्षिक कार्ययोजना तथा बजेट, योजना छनौटका ७ वटा चरणहरूमा लैगिक तथा सामाजिक असमावेशी समूदायहरूको सहभागिताको अवस्था साथै सञ्चालित योजनाहरूको लैससासको दृष्टिकोणबाट गरिएका अनुगमन तथा मूल्यांकनका प्रतिवेदनहरूलाई अध्ययन गर्दै अंकभार प्रदान गरिएको थियो।

क्रसं	मुख्य विषय	१ अंक प्राप्त गर्ने सूचकहरू	०.५ अंक प्राप्त गर्ने सूचकहरू	० अंक प्राप्त गर्ने सूचकहरू	जम्मा प्राप्तांक
१	नीति, कानून, योजना	४ वटा	१३ वटा	३ वटा	१०.५
२	संस्थागत व्यवस्था	५ वटा	१४ वटा	१ वटा	१२
३	मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	७ वटा	१२ वटा	१ वटा	१३
४	सेवा प्रवाह	५ वटा	१३ वटा	२ वटा	११.५
५	सुशासन तथा उत्तरदायित्व	४ वटा	१४ वटा	२ वटा	११

	जम्मा				५८
--	-------	--	--	--	----

१ नीति, कानून, योजना - प्राप्तांक १०.५ (५२.५०%)

- नीति र कानूनमा समावेशिता/सहभागिता- पूर्णांक ८ मा प्राप्तांक ३ (३७.५%)
- योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन -पूर्णांक ८ मा प्राप्तांक ५.५ (६८.७५%)
- बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन -पूर्णांक ४ मा प्राप्तांक २ (५०%)

२ संस्थागत व्यवस्था प्राप्तांक १२ (६०%)

- कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व पूर्णांक ४ मा प्राप्तांक १.५ (३७.५%)
- कार्यप्रणाली समावेशी पूर्णांक ४ मा प्राप्तांक २ (५०%)
- समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व पूर्णांक ४ मा प्राप्तांक २.५ (६२.५%)
- वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशिता पूर्णांक ४ मा प्राप्तांक २.५ (६२.५%)
- तथ्याङ्क सङ्कलन तथा व्यवस्थापन पूर्णांक ४ मा प्राप्तांक ३.५ (८७.५%)

३. मानव संसाधन तथा क्षमता विकास प्राप्तांक १३ (६५%)

- मानव संसाधन तथा क्षमता विकास पूर्णांक ८ मा प्राप्तांक ५ (६२.५%)
- अनौपचारिक मूल्य, मान्यता र कुसंस्कार विरुद्ध जनचेतना पूर्णांक ४ मा प्राप्तांक २ (५०%)
- कानूनी साक्षरता पूर्णांक ४ मा प्राप्तांक ३.५ (८७.५%)
- विपद व्यवस्थापनमा समावेशिता पूर्णांक ४ मा प्राप्तांक २.५ (६२.५%)

४. सेवा प्रवाह प्राप्तांक ११.५ (५७.५%)

- पूर्वाधार विकास पूर्णांक ४ मा प्राप्तांक २ (५०%)
- प्रजनन् स्वास्थ्य पूर्णांक ४ मा प्राप्तांक २ (५०%)
- शिक्षा कार्यक्रम पूर्णांक ४ मा प्राप्तांक ३ (७५%)
- खानेपानी तथा सरसफाइ पूर्णांक ४ मा प्राप्तांक ३ (७५%)
- स्वरोजगार तथा आय आर्जन र बजार व्यवस्थापन पूर्णांक ४ मा प्राप्तांक १.५ (३७.५%)

५. सुशासन तथा उत्तरदायित्व प्राप्तांक ११ (५५%)

- सुशासन पूर्णांक ४ मा प्राप्तांक २.५ (६२.५%)
- उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता पूर्णांक ४ मा प्राप्तांक २ (५०%)
- सूचना तथा संचार पूर्णांक ४ मा प्राप्तांक २ (५०%)
- अनुगमन तथा मूल्याङ्कन पूर्णांक ४ मा प्राप्तांक २ (५०%)
- समन्वय र सम्बन्ध बिस्तार पूर्णांक ४ मा प्राप्तांक २.५ (६२.५%)

अङ्कहरूको आधारमा तुलनात्मक विश्लेषण गर्दा: मुख्य विषयहरूमा सबै भन्दा बढी १३ अङ्क अर्थात ६५ प्रतिशत मानव संसाधन तथा क्षमता विकासमा आएको छ। । संस्थागत व्यवस्थामा १२ अङ्क अर्थात ६०% प्रतिशत आएको छ। सेवा प्रवाहमा अङ्क ११.५ अर्थात ५७.५ प्रतिशत आएको छ। सुशासन

तथा उत्तरदायित्वमा अंक ११ अर्थात् ५५ प्रतिशत आएको छ। नीति, कानून, योजना सबैभन्दा कम अंक १०.५ अर्थात् ५२.५० प्रतिशत आएको छ।

यसरी नै २२ वटा सहायक विषयहरूमा सबैभन्दा बढी तथ्याङ्क सङ्कलन तथा व्यवस्थापन र कानूनी साक्षरतामा ८७.५ प्रतिशत आएको छ। शिक्षा कार्यक्रम तथा खानेपानी तथा सरसफाइमा समान रूपमा ७५ प्रतिशत आएको छ। योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन ६८.७५ प्रतिशत आएको छ। समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व, वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशिता, मानव संसाधन तथा क्षमता विकास, विपद व्यवस्थापनमा समावेशिता र सुशासनमा समान रूपमा ६२.५ प्रतिशत आएको छ। उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता, सूचना तथा संचार, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन, बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन, कार्यप्रणाली समावेशी, अनौपचारिक मूल्य, मान्यता र कुसंस्कार विरुद्ध जनचेतना, पूर्वाधार विकास र प्रजनन स्वास्थ्यमा समान रूपमा ५० प्रतिशत आएको छ। यसरी नै सबैभन्दा कम नीति र कानूनमा समावेशिता/सहभागिता, कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व, स्वरोजगार तथा आय आर्जन र बजार व्यवस्थापन ३७.५ प्रतिशत आएको छ।

यस नगरपालिकामा लैससासको मूलप्रवाहिकरणकालागि आवश्यक पर्याप्त नीतिहरू निर्माण नभएको पाइयो। जस्तै गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग समूदायहरूको योजना निर्माण र कार्यान्वयनमा पहुँच नपुगेको अवस्था छ। लैससासमैत्री नीति तथा कानूनहरू निर्माण गर्न आवश्यक देखिएको छ। स्थानीय तहका योजना छनौटका ७ वटा चरणहरूमा महिला तथा लक्षित वर्ग समूदायहरूको सहभागिता भएता पनि लैससासको मूलप्रवाहिकरणका दृष्टिले केहिमात्र भएको पाइयो। आगामी आ.व.मा योजना छनौटका ७ वटा चरणहरूमा महिला तथा लक्षितवर्ग समूदायहरूको अर्थपूर्ण सहभागिता गराउन आवश्यक छ। योजना तर्जुमा, बजेट विनियोजन तथा कार्यान्वयन गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग समूदायहरू संग छलफल गरी कार्यक्रम गर्न आवश्यक देखिन्छ। यस परीक्षण पश्चात तयार गरिएको कार्ययोजनालाई पुर्ण रूपमा कार्यान्वयन गरेको अवस्थामा आगामी वर्षमा धेरैवटा सूचकहरूमा सय प्रतिशत अंक प्राप्त गर्ने संभावना देखिन्छ।

खण्ड — चार

उपलब्धी

१०. मुख्य उपलब्धिहरू

- जनप्रतिनिधी र कर्मचारीहरूले सूचकहरूमाथीको छलफल र अभ्यासमा संवेदनशिल भएर अंक प्रदानमा सहभागीता रहेको छ।
- लैससास परीक्षणको अभ्यास पश्चात नगरपालिकाको वार्षिक योजना तथा बजेट लैससास क्षेत्रमा न्यून सहयोगी बजेट रहेको महशुस भएको छ।
- आगामी बजेट तर्जुमा गर्दा लैससास उत्तरदायी बजेट बनाउनकालागी जनप्रतिनिधीहरू प्रतिबद्ध भएका छन्।
- आगामी आ.व.मा योजना तर्जुमा गर्दा महिला र लक्षित वर्गहरूको सहभागितालाई सुनिश्चित गर्न जनप्रतिनिधीहरू प्रतिबद्ध भएका छन्।
- गाउँपालिकामा निर्माण भएका ऐन, कानून, कार्यविधि र निर्देशिकाहरूलाई लैससासमैत्री बनाउन कार्य गर्ने भएका छन्।

- लैससास कार्यान्वयन समिति र कार्यदल गठन भएको छ।
- लैससास कार्याशाला सम्पन्न गरी परिक्षण नतिजा तयार भएको छ ।
- लैससास परीक्षणका ५ वटा सूचकहरूको नतिजाको आधारमा सवल पक्ष, कमजोरी पक्ष, अबसर तथा चुनौतिहरू विश्लेषण गरिएको छ ।
- परिक्षणबाट देखिएका सुधार गर्नु पर्ने क्षेत्रको आधारमा कार्ययोजना बनाइ आगामी वर्षको वार्षिक कार्यक्रमा राखि बजेट विनियोजन र कार्यान्वयन गर्न प्रतिबद्ध भएका छन्।
- लैससास परिक्षण गर्नकालागि बजेट विनियोजन गर्न प्रतिबद्ध भएका छन्।

११. लैससास परीक्षण विधिबाट देखिएका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको अवस्था

११.१. परीक्षण पश्चात् प्रमुख सूचकहरूले प्राप्त गरेका अंकहरूको लेखाजोखा

५ वटा मूल विषयका आधारमा प्राप्ति

क्र. स.	मूल विषय	सूचक र उप- सूचकहरू	पूर्णाङ्क	कुल प्राप्ति	प्रतिशत
१	नीति, कानून, योजना (३)	१.१.१ – १.१.८, १.२.१ – १.२.८, १.३.१ – १.३.४	२०	१०.५०	५२.५०
२	संस्थागत व्यवस्था (५)	२.१.१ – २.१.४, २.२.१ – २.२.४, २.३.१ – २.३.४, २.४.१ – २.४.४, २.५.१ – २.५.४	२०	१२	६०
३	मानव संसाधन तथा क्षमता विकास (४)	३.१.१ – ३.१.८, ३.२.१ – ३.२.४, ३.३.१ – ३.३.४, ३.४.१ – ३.४.४	२०	१३	६५
४	सेवा प्रवाह (५)	४.१.१ – ४.१.४, ४.२.१ – ४.२.४, ४.३.१ – ४.३.४, ४.४.१ – ४.४.४, ४.५.१ – ४.५.४	२०	११.५०	५७.५
५	सुशासन तथा उत्तरदायित्व (५)	५.१.१ – ५.१.४, ५.२.१ – ५.२.४, ५.३.१ – ५.३.४, ५.४.१ – ५.४.४, ५.५.१ – ५.५.४	२०	११	५५
		जम्मा	१००	५८	

२२ वटा सहायक विषयका आधारमा प्राप्ति

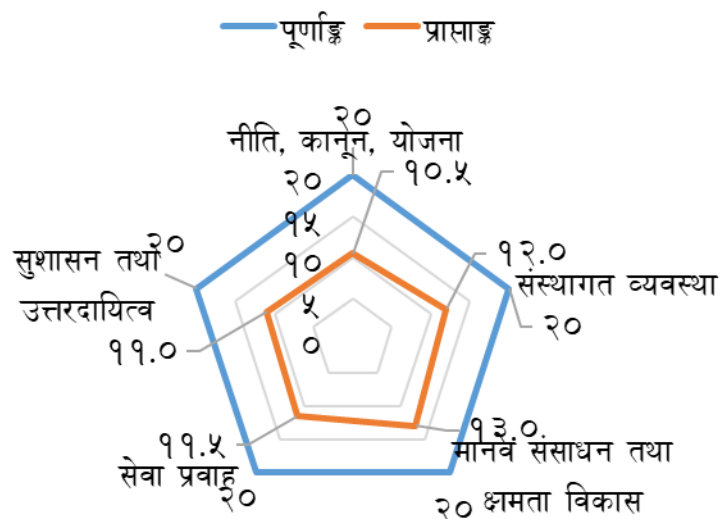
क्र. स.	मूल विषय	सहायक विषय	सूचक नं.	पूर्णाङ्क	प्राप्ति
१	नीति, कानून, योजना (३)	नीति र कानूनमा समावेशिता/ सहभागिता	१.१.१ – १.१.८,	८	३ (३७.५%)
		योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	१.२.१ – १.२.८,	८	५.५ (६८.७५%)

क्र. स.	मूल विषय	सहायक विषय	सूचक नं.	पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क
		बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	१.३.१ – १.३.४	४	२ (५०%)
२	संस्थागत व्यवस्था (५)	कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व	२.१.१ – २.१.४	४	१.५ (३७.५%)
		कार्यप्रणाली समावेशी	२.२.१ – २.२.४	४	२ (५०%)
		समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व	२.३.१ – २.३.४	४	२.५ (६२.५%)
		वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशिता	२.४.१ – २.४.४	४	२.५ (६२.५%)
		तथ्याङ्क सङ्कलन तथा व्यवस्थापन	२.५.१ – २.५.४	४	३.५ (८७.५%)
३	मानव संसाधन तथा क्षमता विकास (४)	मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	३.१.१ – ३.१.८	८	५ (६२.५%)
		अनौपचारिक मूल्य, मान्यता र कुसंस्कार विरुद्ध जनचेतना	३.२.१ – ३.२.४	४	२.० (५०%)
		कानूनी साक्षरता	३.३.१ – ३.३.४	४	३.५ (८७.५%)
		विपद व्यवस्थापनमा समावेशिता	३.४.१ – ३.४.४	४	२.५ (६२.५%)
४	सेवा प्रवाह (५)	पूर्वाधार विकास	४.१.१ – ४.१.४	४	२ (५०%)
		प्रजनन स्वास्थ्य	४.२.१ – ४.२.४	४	२ (५०%)
		शिक्षा कार्यक्रम	४.३.१ – ४.३.४	४	३ (७५%)
		खानेपानी तथा सरसफाई	४.४.१ – ४.४.४	४	३ (७५%)
		स्वरोजगार तथा आय आर्जन र बजार व्यवस्थापन	४.५.१ – ४.५.४	४	१.५ (३७.५%)
५	सुशासन तथा उत्तरदायित्व (५)	सुशासन	५.१.१ – ५.१.४	४	२.५ (६२.५%)
		उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता	५.२.१ – ५.२.४	४	२ (५०%)
		सूचना तथा संचार	५.३.१ – ५.३.४	४	२ (५०%)
		अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	५.४.१ – ५.४.४	४	२ (५०%)
		समन्वय र सम्बन्ध बिस्तार	५.५.१ – ५.५.४	४	२.५ (६२.५%)

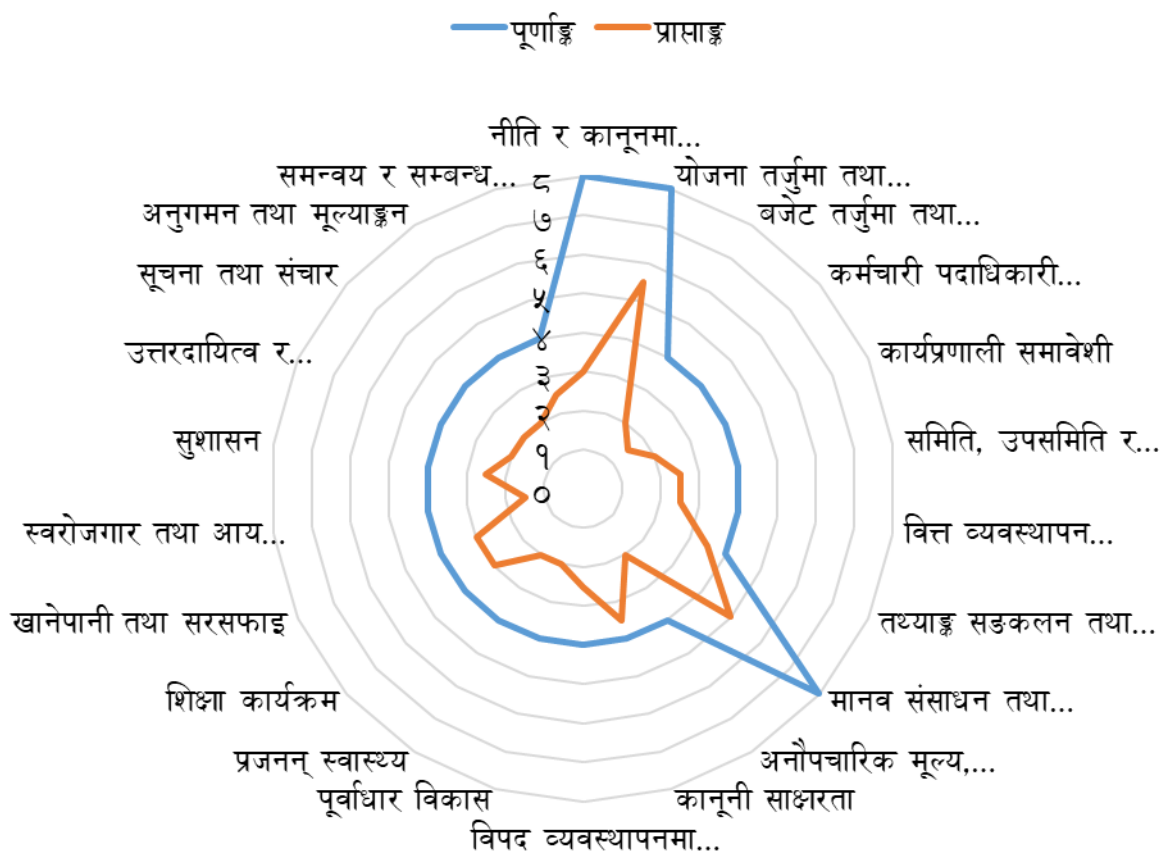
क्र. स.	मूल विषय	सहायक विषय	सूचक नं.	पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क
			जम्मा	१००	५८

११.२ लैससास परीक्षण नतिजाको माफुरे जालो

सुन्दरहरैचा नगरपालिकाको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको अवस्थाको लेखाजोखा

सुन्दरहरैचा नगरपालिकाको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको अवस्थाको लेखाजोखा

१२. सुन्दरहरैचा नगरपालिकामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणका सबल पक्ष र सुधार गर्नपर्ने पक्षहरू

मुल शिर्षक	सबल पक्ष	सुधार गर्नुपर्ने पक्ष	अवसर	चुनौती
नीति कानुन योजना	१ हिंसा र विभेद विरुद्ध सुनुवाई हुने व्यवस्था रहेको । २ लक्षित समुदायको लागि बजेट तर्जुमा गर्ने गरिएको । ३ सहभागितात्मक योजना तर्जुमा गर्ने गरिएको ४ पिछडिएका वर्ग उत्थान सबलिकरण कार्यक्रम गर्ने गरेको । ५ दिगो विकासका लक्ष्यलाई आंशिक रूपमा स्थानीयकरण गरिएको ६ कार्यक्रम/योजना कार्यान्वयनमा जवाफदेहिता/सहभागिता हुने गरेको ।	१ स्थानीय नीति कानुन वार्षिक योजना लै.स.सा.स मैत्री बनाउनु पर्ने । २ लै.स.सा.स. कार्यटोली निर्माण गर्ने र योजना, कानुन निर्माण गर्दा विश्लेषण गर्नु पर्ने ३ लक्षित वर्गमा हुने विभेद जन्य कार्यहरू अन्त्यका लागि प्रावधान बनाउने । ४ श्रमको ज्यालामा यौनिक अल्पशंख्यक हरूको विभेद अन्त्य गर्ने प्रावधान राख्ने ५ महिला तथा लक्षित वर्गहरूको व्यवहारिक र रणनीतिक आवश्यकता पहिचान र परिपुर्तिका लागि योजना तथा बजेट विनियोजन गर्नुपर्ने । ६ स्थानीय तहका उपभोक्ता समितिहरूमा लक्षित समूहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूको सहभागिता गराउने नीति र कानुनमा व्यवस्था गर्ने । ७ बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नुपूर्व समुदायका महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, जनजाति, मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग, दलित लगायत सबै लक्षित वर्ग र समुदायसँग छलफल (विश्लेषण) गर्ने प्रावधान राख्नु पर्ने । ८ स्थानीय तहको वार्षिक विकास कार्यक्रममा लक्षित समूहको लागि निश्चित प्रतिशत बजेट विनियोजन गर्ने प्रावधान राख्ने ।	१ लैससास मैत्री स्थानीय कानुन नीति योजना तर्जुमा गराइ लक्षित पिछडिएका वर्ग क्षेत्रले समान अवसर प्राप्त गर्ने जसले गर्दा सामाजिक आर्थिक लगायतको समग्र क्षेत्रको विकासमा सहयोग पुग्ने र समग्र नगरको योजना तर्जुमा, कानुन निर्माण र कार्यान्वयन अक्ल हुने ।	१ आवधिक रणनीतिक योजना तर्जुमा तथा दिगो विकास सम्बन्धी पुर्ण ज्ञान नहुने आदि र सो कार्य गर्न दक्ष जनशक्तिको अभाव २ कानुन निति निर्माणमा सरोकारवालाको सक्रिय सहभागिता नहुने र निर्मित कानुनको बोधमा कमि हुने ।

मुल शिर्षक	सबल पक्ष	सुधार गर्नुपर्ने पक्ष	अवसर	चुनौती
		९ आवधिक रणनीतिक योजना निर्माण गर्नु पर्ने । १० जनप्रतिनिधिहरु तथा कर्मचारीहरुलाई क्षमता विकासको अवसर प्रदान गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेका समुदायलाई पहिलो प्राथमिकता दिई सबैलाई समान अवसर प्रदान गर्ने गरी सकारात्मक विभेदको नीति लिइ कार्यन्वयन गर्नु पर्ने । ११ लैङ्गिक विकास हेर्ने डेस्कको स्थापना गरी जिम्मेवारी तोक्ने व्यवस्था मिलाउने । १२ स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरुमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायका प्रतिनिधिहरुले छलफल तथा निर्णय निर्माणमा अर्थपुण सहभागिता गराउने निति तयार गर्ने । १३ आदिवासी जनजाति, दलित लगायत अन्य लक्षित समुहका महिलाहरुको विकास र सशक्तिकरणको लागि उनीहरुको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा गर्नुपर्ने । १४ स्थानीय तहमा लैङ्गिक डेस्कको स्थापना र संचालनको लागि आवश्यक जन शक्तिकालागि बजेटको व्यवस्था गरी कार्यान्वयन गराउने । १५ पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्यांक र सूचनालाई आधार मानि स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने । १६ लैससास परीक्षण नीति, कार्यविधि निर्माण तथा		

मुल शिर्षक	सबल पक्ष	सुधार गर्नुपर्ने पक्ष	अवसर	चुनौती
		कार्यतालिका बनाउनु पर्ने १७ स्थानीय श्रमनीति बनाई रैथाने आप्रवासी श्रमलाई विभेद नहुने वातावरण कायम राख्ने । १८ दिगो विकासका लक्ष्यलाई पूर्णरूपमा स्थानीयकरण गर्नु पर्ने १९ महिला पुरुषको छुट्टाछुट्टै योजना कार्यक्रम कार्यान्वयनको विश्लेषण गर्नु पर्ने		
संस्थागत व्यवस्था	१ क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यक्रमको कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन तयार २ संगठन संरचना र लैङ्गिक विकास हेर्ने इकाइको शर्त र किटान दस्तावेज तयार ३ स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति/कार्यदलहरूमा महिला तथा बन्चितमा परेका समूहलाई समावेश गरेको ४ आदिवासी जनजाति र लक्षित वर्गका लागि विशेष बजेट व्यवस्थापन	१. स्थानीय तहले पदपूर्ति गर्दा सबै जातजाति, लिङ्ग/क्षेत्रका समुदाय लक्षित नीति तयार गर्नु पर्ने २. स्थानीय तहले विभिन्न समिति तथा उपसमितिमा महिलाहरूको सहभागिता ३३ प्रतिशतबाट ५० प्रतिशतमा पुऱ्याउनु पर्ने ३. महिला र पुरुष बिचको असमानता हटाउन समावेशी कार्यनीति तयार गर्ने ४. स्थानीय तहमा (कार्यालयमा) हुने भेदभाव, महिला हिंसा हटाउन आचारसंहिता दस्तावेज तयार गर्नुपर्ने	१ स्थानीय तहमा सबै क्षेत्रमा सबै वर्ग र जातिको समान अवसर रहेको २ संस्थागत विकासका लागि स्थानीय तहले आर्थिक श्रोतको उचित परिचालन ३ प्रदेश तथा संघीय सरकारबाट संस्थागत विकासका लागि बजेट व्यवस्था ४ सामाजिक सुरक्षाका सुविधा पाउने लाभग्राहीको अभिलेख ५ लैससास नीतिलाई प्राथमिकतामा राखी वाह्य	१. स्थानीय तहको कर्मचारी पदपूर्ति नीति तयार नहुनु २. संस्थागत विकासका लागि सबै वर्ग र जातिलाई समावेश गराउन नसकिनु । ३. स्थानीयबाट कार्यस्थलमा हुन सक्ने दुर्व्यवहार र भेदभाव र महिला हिंसा नियन्त्रण गर्न चुनौति रहेको ४. स्थानीय तहले विभिन्न इकाइहरूमा नियमित अनुगमन र कार्यान्वयनमा कठिनाई

मुल शिर्षक	सबल पक्ष	सुधार गर्नुपर्ने पक्ष	अवसर	चुनौती
मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	१. बजेट विनियोजन हुने गरेको २. खर्च गर्ने कार्यविधि बनेको ३. अभिमूखिकरण तालिमहरू समय समयमा संचालन हुने गरेको ४. महामारी तथा विपद्को समयमा पनि सक्रियतापूर्वक काम गर्ने गरेको	१. सम्बन्धित पक्षहरूको अर्थपूर्ण तथा सकृय सहभागिता बढाउनु पर्ने २. लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार गर्ने र रकम खर्च गर्ने कार्यविधि निर्माण गरी खर्च गर्ने । ३. तालिमको आवश्यकता पहिचान प्रतिवेदन बनाउनु पर्ने ४. Right man, Right place and Right time हुनुपर्ने ५. पदाधिकारी/कर्मचारी/ लक्षित समुहले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैंगिक हिंसा निवारण सम्बन्धी तालिममा लक्षित समूह तथा महिला र पुरुषको समान सहभागिता सुनिश्चित गर्ने । ६. महिला विरुद्ध हुने सवै प्रकारका हिंसा निवारण गर्नका लागि बजेट विनियोजन गर्ने । ७. मानव संसाधनमा हुने खर्चलाई खर्चको रूपमा भन्दा लगानीको रूपमा लिनु पर्ने ।	१. लैङ्गिक हिंसा मुक्त न.पा. घोषणा गरी उदाहरणिय नगरपालिका बन्न सकिने । २. जल्दाबल्दो विषय भएकाले सकारात्मक समाज रुपान्तरणमा सहयोग हुन सक्ने ३. विश्व समुदाय समक्ष समावेशी लोकतन्त्रको उदाहरणिय बन्न सक्ने ४. शासन व्यवस्थामा सबैको अपनत्व बढाउने	१. सिमित बजेट विनियोजन हुँदा लक्ष्य हाँसिलमा कठिनाई २. सेवा प्रवाहमा भाषागत समस्या (बुझ्ने/बुझाउने क्रममा) ३. तालिम संचालन गर्दा दिर्घकालिन असर र प्रभाव भन्दा अल्पकालीन रुपको तालिममा मात्र ध्यान दिने गरिएको । ४. प्राविधिक पक्षलाई भन्दा पनि पदिय हैसियतलाई विषय विज्ञताको रूपमा सोच रहनु ।
सेवा प्रवाह	१. सार्वजनिक तथा सरकारी भवन निर्माण गर्दा डिजाइन लागत अनुमान निर्माण गरी कार्य गर्ने गरेको २. स्वास्थ्य शिविर/अपाङ्गता परिवारहरूको घरदैलो हुने	१. गतविगतमा बनेका पूर्वाधारहरूमा लैससास अनुसार पूर्वाधार पुनःनिर्माण गर्नु पर्ने २. गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त काममा नलगाउन नीति निर्माण, चेतनामूलक, पारिवारिक स्वरोजगार र आयआर्जनका कार्यक्रममा लक्षित गर्नु पर्ने ३. प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी वार्षिक नीति र कार्यक्रममा	१. सुधार गर्नुपर्ने पूर्वाधारको कार्य सम्पन्न गर्न कार्य प्रारम्भ गर्ने अवसरहरू रहेको छ । २. परिवारका अन्य सदस्यहरूलाई लक्षित	१. पर्याप्त बजेट व्यवस्था नहुन सक्छ २. शिर्षकगत पर्याप्त बजेट र जनशक्ति/शाखागत व्यवस्थापन नहुन सक्छ ।

मुल शिर्षक	सबल पक्ष	सुधार गर्नुपर्ने पक्ष	अवसर	चुनौती
	गरेको । ३. स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम संचालनमा रहेको ४. विपन्न परिवारका लागि बजेट व्यवस्था गरिएको	गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त तथा खतरायुक्त काममा नलगाउने व्यवस्था गरी सोको कार्यान्वयन गर्ने ४. यौनिक अल्पसंख्यकका लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, पानीको व्यवस्था, किशोरी छात्राको लागि सेनेटरि प्याड, साबुन लगायत आवश्यक सामग्रीको व्यवस्थाको साथै यौन शिक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्ने । ५. स्थानीयतहका कार्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूमा सफा पिउने पानी, हात धुने व्यवस्था, महिला, पुरुष तथा यौनिक अल्पसंख्यकको लागि अलगगै शौचालयको व्यवस्था र साबुन तथा स्यानिटाइजर, आदिको प्रवन्ध गर्नुपर्ने ।	कार्यक्रम संचालन गर्ने अवसर प्राप्त छ ।	
सुशासन तथा उत्तरदायित्व	१. सेवा प्रवाह सुशासन विकास निर्माण समय सापेक्ष नीति निर्माण गरी कार्यक्रम संचालन गरिनु जस्तै आर्थिक विकास नीति सुशासन सम्बन्धी नीति २. नगर विकास कार्यक्रम सभा मार्फत समयमा नै आउनु सार्वजनिक सुनुवाइ सामाजिक परीक्षण लेखा परीक्षण जस्ता कार्यहरू समयमा नै सम्पन्न हुनु । ३. महिला अधिकारका लागि	१. कार्यविधि निर्माण गरी कार्यपालिका मार्फत अनुमोदन गराइ कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्ने २. यसलाई निरन्तरता गर्दै लैजानु ३. स्थानीय तहले विधिको शासन प्रवर्धन, जनसहभागिता अभिवृद्धि, भ्रष्टाचार विरुद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निष्पक्षता र महिला तथा लक्षित समुहलाई अग्रधिकार दिनका लागि सम्बद्ध कानून, नीति तथा कार्यविधि तयार गर्नुपर्ने । ४. कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रतिवेदन र कार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिकाको अभिलेख राख्ने । ५. गुनासो कार्यान्वयन प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने । ६. स्थानीय तहले नियमितरूपमा समग्र वार्षिक योजना	१. सबैखाले सेवा प्रवाहमा सहज पहुँच र स्थाइत्व गराउन सकिन् । २. गुनासो व्यवस्थापन गर्न सहज हुनु । ३. यी कार्यक्रम अनुसार लक्षित वर्गलाई विकासको मुलधारमा आउन सक्ने देखिन्छ । ४. यी कार्यक्रम मार्फत वालवालिकाको समान	१. कार्यविधि निर्माणकोलागि दक्ष जनशक्ति आन्तरिक रूपमा अभाव । २. सबैनागिरकहरूलाई सहभागिता गराउन कोभिड १९ जस्ता महामारीले गर्दा कार्यक्रम गर्न चुनौती भएको । ३. उक्त वर्गलाई यस

मुल शिर्षक	सबल पक्ष	सुधार गर्नुपर्ने पक्ष	अवसर	चुनौती
	ओरेक नेपाल माइति नेपाल जस्ता सामाजिक संस्थाहरूसंग सहकार्य मा महिला अधिकारका विषयमा कार्यक्रम संचालन छन् । ४. बालबालिकाको क्षेत्रमा कार्यक्रम बनाइ बालसंजाल मार्फत कार्यक्रम संचालन गर्न सकिएको । ५. मेयर उपमेयर वडाअध्यक्ष कार्यपालिका सदस्यहरु विषयगत शाखाहरु रहनु नियमित कार्यक्रम संचालन भइरहनु ६. स्थानीय तथा राष्ट्रियस्तरका संचार माध्यम मार्फत नगरविकास कार्यक्रम लोक कल्याणकारी सुचना प्रकाशन स्रव्य तथा दृष्य सामाग्री प्रसारण जस्ता कार्यक्रम संचालन गरिनु स्थानीय संचार एन निर्माण भइ कार्यन्वयनमा आएको । ७. स्थानीय तहले सधै प्रदेश गैसस संगको सहकार्यमा काम गरिनु ।	तथा कार्यक्रम सार्वजनिक गर्ने गरेको र महिला, लगायत अन्य सबै लक्षित समुहका लागि राखिएका कार्यक्रम तथा सोको बजेटको बारेमा सार्वजनिक कार्यक्रमको उपस्थितिको अभिलेख राख्ने । ७. स्थानीय तहमा महिला लगायत सबै लक्षित समुहमा सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रभावकारिता अध्ययन प्रतिवेदन तथा स्थलगत अध्ययन प्रतिवेदन तयार गर्ने । ८. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रतिवेदन तयार गरी आएका पृष्ठपोषणलाइ योजना तथा कार्यक्रममा संवोधन गर्ने । ९. कानून, नीति तथा कार्यविधि, आदिमा संजाल निर्माण सम्बन्धी व्यवस्था गर्नुपर्ने । १०. सरोकारवाल संजालहरूसंग अन्तरक्रिया गर्नुपर्ने (गोष्ठी) ११. संचालन गरिएका कार्यक्रहरु वेजिङ्ग घोषडा पत्रको आधारमा संचालन गर्नुपर्ने १२. संयुक्त राष्ट्रिय संघ बालअधिकार र महासन्धिमा भएको प्रतिवद्धता अनुसार बालअधिकार र स्थानीय शासन लागू गरी कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्ने । १३. नियमित गर्दै लैजाने १४. स्थानीय भाषाको माध्यमबाट प्रकाशन तथा प्रसारण गर्नुपर्ने । १५. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीको लागि लक्षित समुहको संजाल निर्माण गरी समान अवसर	सहभागिता स्थापित हुनु । ५. सुशासन कायम हुदै समृद्ध नगर निर्माण हुने । ६. सेवा प्रवाहमा सबैको समान पहुँच स्थापित हुनेछ । ७. लक्षित वर्गलाइ विकासको मुलधारमा ल्याइ समान विकास गर्न सकिन्छ । ८. अनुगमन तथा मुल्यांकन प्रभावकारी तरिकाले संचालन गर्ने हो भने सबै वर्ग विकासको मुलप्रवाहमा आउन सक्ने देखिन्छ ।	धारसम्म ल्याउन सहभागिता गराउन दैनिक रोजगारीको अभावको कारण मुलप्रवाहमा ल्याउन चुनौती देखिन्छ । ४. कामको कार्यन्वयनको लागि बालक्लब बालसंजाल बालअधिकार सम्बन्धी फोकल पर्सनहरुको व्यवस्थापनको चुनौती । ५. उपस्थिती न्युन हुदै गएको । ६. सबै नागरिक मध्ये कहि वर्ग सचारको पहुँचमा नहुनु । ७. सबै क्रियाकलापहरु गर्नलाइ चेतनाको कमी जनशक्तिको अभाव नीति निर्माण र कार्यान्वयनमा समस्या ।

मूल शिर्षक	सबल पक्ष	सुधार गर्नुपर्ने पक्ष	अवसर	चुनौती
	८. सबै वजेट तथा कार्यक्रमहरू उपप्रमुख मार्फत अनुगमन समिति निर्माण भइ हरेक कार्यक्रमहरूको अनुगमन भएको ।	स्थापित गर्नुपर्ने । १६. महासन्धिमा भएका अधिकारहरू कार्यन्वयनको लागि कार्ययोजना बनाउन जरुरी देखिन्छ । १७. अनुगमन तथा मुल्यांकन गर्दा लक्षित वर्ग आदिवासी जनजाती महिला पिछडीएका वर्गलाई विकासको मुलप्रवाहमा ल्याउन कानुन र कार्यविधिको अवस्थाको विश्लेषण गर्नु जरुरी देखिन्छ ।		८. सबै लक्षित वर्ग समय अनुसार चेतनाके कमीका कारण मुलप्रवाहमा ल्याउन चाहादा पनि ल्याउन नसकिएको ।

१३ लैससास विकास कार्य योजना

मूल शिर्षक			अवस्था सुधारका लागि	क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी			समय अवधि	थप दायित्व पर्ने /नपर्ने	
पूर्णाङ्क	प्रासाङ्क	सूचक नं.	आवश्यक क्रियाकलाप	पहल कर्ता	निर्णयकर्ता	कार्यान्वयनकर्ता		पर्ने	नपर्ने
नीति, कानून र योजना २०	०	१.१.१	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशामा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोली निर्माण, पूर्वदस्तावेजको समिक्षा गर्दा लैससासको दृष्टिकोणले भएको मस्यौदा विषयवस्तु र शब्द चयन समावेशी र सहभागितामूलक हुने योजना बनाउनु पर्ने	प्र.प्र.अ. तथा लैससास शाखा	कार्यपालिका, नगरसभा, विधायन समिति	प्र.प्र.अ. तथा लैससास शाखा	२०७९ फागुन मसान्त		नपर्ने
	०.५	१.१.२	नीति, कानून र योजना जारी गर्नु पूर्व लैससासको दृष्टिले लेखाजोखा र विश्लेषण गर्नु पर्ने	प्र.प्र.अ. तथा लैससास शाखा	कार्यपालिका, नगरसभा	पालिकाका सम्बन्धित शाखाहरू	२०७९ फागुन मसान्त		नपर्ने
	०.५	१.१.३	स्थानीय कानून र नीतिमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकासलाई समावेश गर्ने ।	विधायन समिति	नगरसभा/ का. पा.	प्र.प्र.अ./ सम्बन्धित शाखा	२०७९ फागुन मसान्त		

मूल शिर्षक			अवस्था सुधारका लागि	क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी			समय अवधि	थप दायित्व पर्ने /नपर्ने	
पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क	सूचक नं.	आवश्यक क्रियाकलाप	पहल कर्ता	निर्णयकर्ता	कार्यान्वयनकर्ता		पर्ने	नपर्ने
	0	1.1.4	लैससास परीक्षण गर्ने नीति तयार गर्ने	प्र.प्र.अ. तथा लैससास शाखा	कार्यपालिका, नगरसभा, विधायन समिति	पालिकाका सम्बन्धित शाखाहरु	2079 फागुन मसान्त		नपर्ने
	0.5	१.१.५	स्थानीय तहले कार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला, किशोरी, बालिकाहरु तथा लक्षित वर्ग लगायतमा हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरु अन्त्य गर्ने प्रावधान राख्ने ।	विधायन समिति	नगरसभा/ का. पा.	प्र.प्र.अ./ सम्बन्धित शाखा	2079 फागुन मसान्त		
नीति, कानून र योजना २०	0.5	1.1.7	लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक उपर हुने श्रमको ज्यालामा विभेद अन्त्य गर्ने प्रावधान राख्ने ।	विधायन समिति	नगरसभा/ का. पा.	प्र.प्र.अ./ सम्बन्धित शाखा	2079 फागुन मसान्त		
	0	1.1.८	रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने नीति तयार गर्ने	प्र.प्र.अ. तथा लैससास शाखा र रोजगार कार्यक्रम	कार्यपालिका, नगरसभा, विधायन समिति	पालिकाका सम्बन्धित शाखाहरु	2079 फागुन मसान्त		नपर्ने
	0.5	1.२.१	आवधिक योजना र वार्षिक कार्यक्रममा लैङ्गिक तथा समावेश विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम र सो को मापन योग्य लक्ष्य समावेश गर्नु पर्ने	योजना विषयगत शाखाहरु	कार्यपालिका, नगरसभा	प्र.प्र.अ. र पालिकाका सम्बन्धित शाखाहरु	2079 फागुन मसान्त	प्राविधिक	
	0.5	१.2.4	योजना तर्जुमा गर्दा महिला तथा लक्षित समूहको रणनीतिक आवश्यकता परिपूर्ति गर्नकालागि योजनामा समावेश गर्ने ।	योजना विषयगत शाखाहरु	कार्यपालिका, नगरसभा	प्र.प्र.अ. र पालिकाका सम्बन्धित शाखाहरु	2079 फागुन मसान्त		

मूल शिर्षक			अवस्था सुधारका लागि	क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी			समय अवधि	थप दायित्व पर्ने /नपर्ने	
पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क	सूचक नं.	आवश्यक क्रियाकलाप	पहल कर्ता	निर्णयकर्ता	कार्यान्वयनकर्ता		पर्ने	नपर्ने
	0.5	1.२.५	योजना तर्जुमा गर्दा महिला पुरुष लक्षित समुहको अवस्था विश्लेषण गरी आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम गर्नु पर्ने	योजना, लैससास शाखा र वडा कार्यालय	कार्यपालिका, नगरसभा	प्र.प्र.अ. र पालिकाका सम्बन्धित शाखाहरु	2079 फागुन मसान्त		नपर्ने
	0.5	1.२.६	दिगो विकासका लक्ष्यहरु लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसारको बजेट विनियोजन गर्नु पर्ने	प्र.प्र.अ., विषयगत शाखा, समिति	कार्यपालिका, नगरसभा	प्र.प्र.अ. र पालिकाका सम्बन्धित शाखाहरु	2079 फागुन मसान्त		नपर्ने
नीति, कानून र योजना २०	0.5	1.2.8	स्थानीय तहका उपभोक्ता समितिहरुमा लक्षित समुहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरुको सहभागिता गराउने नीति र कानूनमा व्यवस्था गर्ने ।	प्र.प्र.अ., विषयगत शाखा, समिति	कार्यपालिका, नगरसभा	प्र.प्र.अ. र पालिकाका सम्बन्धित शाखाहरु	2079 फागुन मसान्त		
	0.5	1.3.1	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नुपूर्व समुदायका महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, जनजाति, मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग, दलित लगायत सबै लक्षित वर्ग र समुदायसँग छलफल (विश्लेषण) गर्ने प्रावधान राख्ने ।	प्र.प्र.अ., विषयगत शाखा, समिति	कार्यपालिका, नगरसभा	प्र.प्र.अ. र पालिकाका सम्बन्धित शाखाहरु	2079 फागुन मसान्त		
	0.5	1.३.२	लैससास बजेट निर्माण एवं परीक्षण नियमित गर्न बजेटको व्यवस्था गरी कार्यान्वयन गर्नु पर्ने	प्र.प्र.अ., विषयगत शाखा, समिति	कार्यपालिका, नगरसभा	प्र.प्र.अ. र पालिकाका सम्बन्धित शाखाहरु	2079 फागुन मसान्त		नपर्ने

मूल शिर्षक			अवस्था सुधारका लागि	क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी			समय अवधि	थप दायित्व पर्ने /नपर्ने	
पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क	सूचक नं.	आवश्यक क्रियाकलाप	पहल कर्ता	निर्णयकर्ता	कार्यान्वयनकर्ता		पर्ने	नपर्ने
	0.5	1.३.३	परीक्षण पश्चात लैससास विषयमा सुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि बजेट तथा कार्यक्रम वार्षिक योजनामा समावेश गरी कार्यान्वयन गर्नु पर्ने	प्र.प्र.अ., विषयगत शाखा, समिति	कार्यपालिका, नगरसभा	प्र.प्र.अ. र पालिकाका सम्बन्धित शाखाहरु	2079 फागुन मसान्त		नपर्ने
	0.5	1.3.4	स्थानीय तहको वार्षिक विकास कार्यक्रममा लक्षित समूहको लागि निश्चित प्रतिशत बजेट विनियोजन गर्ने प्रावधान राख्ने ।	प्र.प्र.अ., विषयगत शाखा, समिति	कार्यपालिका, नगरसभा	प्र.प्र.अ. र पालिकाका सम्बन्धित शाखाहरु	2079 फागुन मसान्त		
संस्थागत व्यवस्था २०	0.5	2.1.2	स्थानीय तहमा कर्मचारी पदपूर्ति प्रयोजनका लागि नीति/कानुन बनाउनु पर्ने	प्र.प्र.अ., विषयगत शाखा, समिति	कार्यपालिका, नगरसभा	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित शाखाहरु	2079 फागुन		
	0.5	2.1.3	समुदायलाई सेवा प्रदान गर्न लक्षित वर्ग वा भाषा अनुकूल महिला कर्मचारीको व्यवस्था	प्र.प्र.अ., विषयगत शाखा, समिति	कार्यपालिका, नगरसभा	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित शाखाहरु	2079 फागुन		
	0.5	2.1.4	जनप्रतिनिधिहरु तथा कर्मचारीहरुलाई क्षमता विकासको अवसर प्रदान गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेका समुदायलाई पहिलो प्राथमिकता दिई सबैलाई समान अवसर प्रदान गर्ने गरी सकारात्मक विभेदको नीति लिई कार्यान्वयन गर्नु पर्ने ।	प्र.प्र.अ., विषयगत शाखा, समिति	कार्यपालिका, नगरसभा	प्र.प्र.अ. र पालिकाका सम्बन्धित शाखाहरु	2079 फागुन मसान्त		

मूल शिर्षक			अवस्था सुधारका लागि	क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी			समय अवधि	थप दायित्व पर्ने /नपर्ने	
पूर्णाङ्क	प्रासाङ्क	सूचक नं.	आवश्यक क्रियाकलाप	पहल कर्ता	निर्णयकर्ता	कार्यान्वयनकर्ता		पर्ने	नपर्ने
	0.5	2.2.2	लैङ्गिक विकास हेर्ने डेस्कको स्थापना गरी जिम्मेवारी तोक्ने ।	प्र.प्र.अ., विषयगत शाखा, समिति	कार्यपालिका, नगरसभा	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित शाखाहरु	2079 फागुन		
	0.5	2.2.4	कार्यक्रम योजना तर्जुमा समिति निर्माणमा लक्षित समुदायको सहभागितामूलक कार्यक्रम संचालन गर्ने	प्र.प्र.अ., विषयगत शाखा, समिति	कार्यपालिका, नगरसभा	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित शाखाहरु	2079 फागुन मसान्त		
	0.5	2.2.4	बस्ती/वडास्तरमा योजना सम्बन्धी विषयमा समावेशी छलफल तथा अनुगमन कार्यक्रम संचालन गर्ने	प्र.प्र.अ., विषयगत शाखा, समिति	कार्यपालिका, नगरसभा	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित शाखाहरु	2079 फागुन मसान्त		
संस्थागत व्यवस्था २०	0.5	2.3.2	स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरुमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायका प्रतिनिधिहरुले छलफल तथा निर्णय निर्माणमा अर्थपुण सहभागिता गराउने निति तयार गर्ने ।	प्र.प्र.अ., विषयगत शाखा, समिति	कार्यपालिका, नगरसभा	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित शाखाहरु	2079 फागुन मसान्त		
	0.5	2.4.1	स्थानीय तहमा लैङ्गिक हिंसा निवारण र नेतृत्व विकास तथा क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यक्रम गर्ने	प्र.प्र.अ., विषयगत शाखा, समिति	कार्यपालिका, नगरसभा	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित शाखाहरु	2079 फागुन मसान्त		

मूल शिर्षक			अवस्था सुधारका लागि	क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी			समय अवधि	थप दायित्व पर्ने /नपर्ने	
पूर्णाङ्क	प्रासाङ्क	सूचक नं.	आवश्यक क्रियाकलाप	पहल कर्ता	निर्णयकर्ता	कार्यान्वयनकर्ता		पर्ने	नपर्ने
मानव ससाधन तथा क्षमता विकास २०	0.5	2.4.2	आदिवासी जनजाति, दलित लगायत अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि उनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने ।	प्र.प्र.अ., विषयगत शाखा, समिति	कार्यपालिका, नगरसभा	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित शाखाहरू	2079 फागुन मसान्त		
	0.5	2.4.3	स्थानीय तहमा लैङ्गिक डेस्कको स्थापना र संचालनको लागि आवश्यक जन शक्तिकालागि बजेटको व्यवस्था गरी कार्यान्वयन गराउने ।	प्र.प्र.अ., विषयगत शाखा, समिति	कार्यपालिका, नगरसभा	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित शाखाहरू	2079 फागुन मसान्त		
	0.5	2.5.3	पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्यांक र सूचनालाई आधार मानि स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने ।	प्र.प्र.अ., विषयगत शाखा, समिति	कार्यपालिका, नगरसभा	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित शाखाहरू	2079 फागुन मसान्त		
	0.5	3.1.1	लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार गर्ने र रकम खर्च गर्ने कार्यविधि निर्माण गरी खर्च गर्ने ।	प्र.प्र.अ., विषयगत शाखा, समिति	कार्यपालिका, नगरसभा	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित शाखाहरू	2079 फागुन मसान्त		
	0.5	3.1.2	पदाधिकारी/कर्मचारी/ लक्षित समुहले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैंगिक हिंसा निवारण सम्बन्धी तालिममा लक्षित समूह तथा महिला र पुरुषको समान सहभागिता सुनिश्चित गर्ने ।	प्र.प्र.अ., विषयगत शाखा, समिति	कार्यपालिका, नगरसभा	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित शाखाहरू	2079 फागुन मसान्त		
	0.5	3.1.3	तालिम आवश्यकताको पहिचान, तालिमको	प्र.प्र.अ., विषयगत	कार्यपालिका,	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित	2079		

मूल शिर्षक			अवस्था सुधारका लागि	क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी			समय अवधि	थप दायित्व पर्ने /नपर्ने	
पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क	सूचक नं.	आवश्यक क्रियाकलाप	पहल कर्ता	निर्णयकर्ता	कार्यान्वयनकर्ता		पर्ने	नपर्ने
			असर र प्रभावको अल्पकालीन/दीर्घकालीन मूल्याङ्कन/समीक्षा	शाखा, समिति	नगरसभा	शाखाहरु	फागुन मसान्त		
	0.5	3.1.5	पुनरताजगी तथा प्रशिक्षण गरिनु पर्ने	प्र.प्र.अ., विषयगत शाखा, समिति	कार्यपालिका, नगरसभा	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित शाखाहरु	2079 फागुन मसान्त		
		3.1.5	विषय विज्ञको सूची (रोष्टर) तयार गर्नु पर्ने	प्र.प्र.अ., विषयगत शाखा, समिति	कार्यपालिका, नगरसभा	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित शाखाहरु	2079 फागुन मसान्त		
	0.5	3.1.8	बेइजिङ्ग घोषणापत्रलाई नगरसरकारले ग्रहण गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने	प्र.प्र.अ., विषयगत शाखा, समिति	कार्यपालिका, नगरसभा	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित शाखाहरु	2079 फागुन मसान्त		
	0.5	3.2.1	महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसा निवारण गर्नका लागि बजेट विनियोजन गर्ने	प्र.प्र.अ., विषयगत शाखा, समिति	कार्यपालिका, नगरसभा	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित शाखाहरु	2079 फागुन मसान्त		
मानव संसाधन तथा क्षमता विकास २०	0	3.2.2	गाउँपालिका घोषणाका लागि कार्यविधि, आवश्यक पूर्वाधार तथा कार्ययोजना निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्ने	प्र.प्र.अ., विषयगत शाखा, समिति	कार्यपालिका, नगरसभा	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित शाखाहरु	2079 फागुन मसान्त		
		3.2.2	न्यायिक समितिबाट टुङ्ग्याइएका विषयहरुको प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने	प्र.प्र.अ., विषयगत शाखा, समिति	कार्यपालिका, नगरसभा	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित शाखाहरु	2079 फागुन		
	0.5	3.2.3	स्थानीय तहले महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसा निवारण गर्ने कार्यक्रमहरु संचालन गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने ।	प्र.प्र.अ., विषयगत शाखा, समिति	कार्यपालिका, नगरसभा	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित शाखाहरु	2079 फागुन मसान्त		
			नीति तयार गर्न सरोकारवाला पक्षसँग	प्र.प्र.अ., विषयगत	कार्यपालिका,	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित	2079		

मूल शिर्षक			अवस्था सुधारका लागि	क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी			समय अवधि	थप दायित्व पर्ने /नपर्ने	
पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क	सूचक नं.	आवश्यक क्रियाकलाप	पहल कर्ता	निर्णयकर्ता	कार्यान्वयनकर्ता		पर्ने	नपर्ने
			छलफल र बहस गरिनु पर्ने	शाखा, समिति	नगरसभा	शाखाहरु	फागुन मसान्त		
	0.5	3.3.4	तालिमको प्रिटेष्ट र पोष्टटेष्टको व्यवस्थाको पूर्ण कार्यान्वयन गर्ने (आवश्यकता + मूल्याङ्कन)	प्र.प्र.अ., विषयगत शाखा, समिति	कार्यपालिका, नगरसभा	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित शाखाहरु	2079 फागुन मसान्त		
	0.5	3.4.1	विपद्को अवस्थामा मात्र नभइ पहिलेदेखिनै आउन सक्ने विपद्का लागि तयारी अवस्थामा रहने जस्कोलागि जनशक्ति र श्रोतको सुनिश्चित गर्ने	प्र.प्र.अ., विषयगत शाखा, समिति	कार्यपालिका, नगरसभा	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित शाखाहरु	2079 फागुन मसान्त		
	0.5	3.4.3	पर्याप्त र बर्गिकृत तथ्याङ्क संकलन र विश्लेषण गरी राख्ने	प्र.प्र.अ., विषयगत शाखा, समिति	कार्यपालिका, नगरसभा	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित शाखाहरु	2079 फागुन		
	0.5	3.4.4	आधुनिक प्रविधिको प्रयोग गरी विपद्सँग जुध्नेगरी तयारी अवस्थामा रहने	प्र.प्र.अ., विषयगत शाखा, समिति	कार्यपालिका, नगरसभा	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित शाखाहरु	2079 फागुन		
सेवा प्रवाह २०	0.5	4.1.1	महिला/बालबालिका/अपाङ्गता मैत्री संरचना निर्माण गर्दा भवन निर्माण आचारसंहिता अनुरूप ड्रइङ्ग, डिजाइन र लागत अनुमान तयार गरी कार्यान्वयन गर्नु पर्ने	प्राविधिक शाखा	का.पा.	प्र.प्र.अ.	079/80		नपर्ने
	0.5	4.1.2	सबै सार्वजनिक पूर्वाधार निर्माणमा बालबालिका अपाङ्गता जेष्ठ असक्तमैत्री भवन निर्माण गर्नु पर्ने	प्राविधिक शाखा	का.पा.	प्र.प्र.अ.	079/80		नपर्ने
	0.5	4.1.3	1500 वर्गफिट भन्दा बढी प्लिन्थ क्षेत्रफलमा सार्वजनिक भवन निर्माण गर्दा लैससास	प्राविधिक शाखा	का.पा.	प्र.प्र.अ.	079/80		नपर्ने

मूल शिर्षक			अवस्था सुधारका लागि	क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी			समय अवधि	थप दायित्व पर्ने /नपर्ने	
पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क	सूचक नं.	आवश्यक क्रियाकलाप	पहल कर्ता	निर्णयकर्ता	कार्यान्वयनकर्ता		पर्ने	नपर्ने
			अनुसार नीति निर्माण र कार्यक्रम गर्नु पर्ने						
	0.5	4.1.4	वैकल्पिक उर्जा/सुधारिएको चुलो निर्माण र सहयोग सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गर्ने	प्राविधिक शाखा	का.पा.	प्र.प्र.अ.	079/80	नीति+ बजेट	
	0.5	४.२.१	प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी वार्षिक नीति र कार्यक्रममा गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त तथा खतरायुक्त काममा नलगाउने व्यवस्था सम्बन्धी नीति र कार्यक्रम बनाई कार्यान्वयन गर्ने	विधायन समिति	नगरसभा/ का. पा.	प्र.प्र.अ.	079/80		नपर्ने
	0	४.२.२	सार्वजनिक सेवा प्रवाह गर्ने पूर्वाधारहरुमा स्तनपान कक्षको व्यवस्था गर्नु पर्ने	योजना शाखा	का.पा.	प्र.प्र.अ.	079/80	नीति+ बजेट	
	0.5	4.2.3	प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी स्वीकृत वार्षिक नीति र कार्यक्रम तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने	सम्बन्धित शाखा	का.पा.	प्र.प्र.अ.	079/80		
	0.5	४.३.३	निरक्षर सबैलाई साक्षरता साथै शिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने ।	शिक्षा शाखा	का.पा.	प्र.प्र.अ.	079/80	नीति + बजेट	
सेवा प्रवाह २०	0.5	4.3.4	यौनिक अल्पसंख्यकका लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, पानीको व्यवस्था, किशोरी छात्राको लागि सेनेटरी प्याड, साबुन लगायत आवश्यक सामग्रीको व्यवस्थाको साथै यौन शिक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	शिक्षा शाखा	का.पा.	प्र.प्र.अ.	079/80		
	0.5	4.4.1	स्थानीयतहका कार्यालय तथा सार्वजनिक	शिक्षा शाखा	का.पा.	प्र.प्र.अ.	079/80		

मूल शिर्षक			अवस्था सुधारका लागि	क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी			समय अवधि	थप दायित्व पर्ने /नपर्ने	
पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क	सूचक नं.	आवश्यक क्रियाकलाप	पहल कर्ता	निर्णयकर्ता	कार्यान्वयनकर्ता		पर्ने	नपर्ने
			स्थलहरूमा सफा पिउने पानी, हात धुने व्यवस्था, महिला, पुरुष तथा यौनिक अल्पसंख्यकको लागि अलग्गै शौचालयको व्यवस्था र साबुन तथा स्यानिटाइजर, आदिको प्रवन्ध गर्ने ।						
		4.4.3	टोल विकास संस्था गठन र परिचालन (सरसफाई लगायत अन्य सबै सामुदायिक सुधारका कार्यक्रम) गर्नु पर्ने	सा.वि.शाखा	का.पा.	प्र.प्र.अ.	079/80	नीति + बजेट	
	0.5	4.4.3	डष्टविन वितरण र तालिम	सा.वि.शाखा	का.पा.	प्र.प्र.अ.	079/80	नीति + बजेट	
	0.5	4.5.1	गरिवी नक्शाङ्कन गर्नुपर्ने	सा.वि.शाखा	का.पा.	प्र.प्र.अ.	079/80	नीति + बजेट	
		4.5.1	स्वरोजगार आयआर्जनमूलक, सिपमूलक तालिम संचालन गर्नु पर्ने	सा.वि.शाखा	का.पा.	प्र.प्र.अ.	079/80	नीति + बजेट	
	0	4.5.2	वैदेशिक रोजगार लक्षित सिपमूलक तालिम सञ्चालन गर्नुपर्ने	सा.वि.शाखा	का.पा., नगरसभा	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित शाखा	079/80 , 079/80	बजेट	
	0.5	4.5.3	पशु/कृषि/खाद्य प्रविधि/वन/स्वास्थ्य/पूर्वाधारसँग सम्बन्धित ग्रामीण महिला प्राविधिक/सामाजिक परिचालकहरु तयार गर्नुपर्ने	सा.वि.शाखा	का.पा., नगरसभा	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित शाखा	079/80	बजेट	
	0.5	4.5.4	सबै वडामा सुपथ पसल/सहकारी पसलहरु स्थापना र सेवा प्रदान गर्नुपर्ने	सा.वि.शाखा	का.पा., नगरसभा	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित शाखा	079/80	बजेट	

मूल शिर्षक			अवस्था सुधारका लागि	क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी			समय अवधि	थप दायित्व पर्ने /नपर्ने	
पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क	सूचक नं.	आवश्यक क्रियाकलाप	पहल कर्ता	निर्णयकर्ता	कार्यान्वयनकर्ता		पर्ने	नपर्ने
सुशासन तथा उत्तरदायित्व २०	0.5	5.2.2	कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रतिवेदन र कार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिकाको अभिलेख राख्ने ।	सा.वि.शाखा	का.पा., नगरसभा	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित शाखा	079/80		
	0.5	5.2.3	गुनासो कार्यान्वयन प्रतिवेदन तयार गर्ने ।	सा.वि.शाखा	का.पा., नगरसभा	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित शाखा	079/80		
	0	5.2.4	आचारसंहिता निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्ने	विधायन समिति	कार्यपालिका	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित शाखा	079/80	विज्ञ करार गर्ने	
	0.5	5.3.1	स्थानीय तहले नियमितरूपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम सार्वजनिक गर्ने गरेको र महिला, लगायत अन्य सबै लक्षित समुहका लागि राखिएका कार्यक्रम तथा सोको बजेटको बारेमा सार्वजनिक कार्यक्रमको उपस्थितिको अभिलेख राख्ने ।	सम्बन्धित शाखा	प्र.प्र.अ.	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित शाखा	079/80		
	0	5.3.2	लोक कल्याणकारी सूचना प्रकाशन तथा प्रसारण गर्ने	प्र.प्र.अ.	प्र.प्र.अ.	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित शाखा	079/80		नपर्ने
सुशासन तथा उत्तरदायित्व २०	0.5	5.3.4	स्थानीय तहमा महिला लगायत सबै लक्षित समुहमा सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रभावकारिता अध्ययन प्रतिवेदन तथा स्थलगत अध्ययन प्रतिवेदन तयार गर्ने ।	सम्बन्धित शाखा	प्र.प्र.अ.	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित शाखा	079/80		
	0.5	5.4.4	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रतिवेदन तयार गरी	सम्बन्धित शाखा	प्र.प्र.अ.	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित	079/80		

मूल शिर्षक			अवस्था सुधारका लागि	क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी			समय अवधि	थप दायित्व पर्ने /नपर्ने	
पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क	सूचक नं.	आवश्यक क्रियाकलाप	पहल कर्ता	निर्णयकर्ता	कार्यान्वयनकर्ता		पर्ने	नपर्ने
उत्तरदायित्व २०			आएका पृष्ठपोषणलाइ योजना तथा कार्यक्रममा संवोधन गर्ने ।			शाखा			
	0.5	5.1.1	कार्यविधि निर्माण गर्ने	विधायन समिति	कार्यपालिका	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित शाखा	079/80		नपर्ने
	0.5	५.1.2	स्थानीय तहले विधिको शासन प्रवर्धन, जनसहभागिता अभिवृद्धि, भ्रष्टाचार विरुद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निष्पक्षता र महिला तथा लक्षित समुहलाई अग्राधिकार दिनका लागि सम्बद्ध कानून, नीति तथा कार्यविधि तयार गर्ने ।	विधायन समिति	कार्यपालिका	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित शाखा	079/80		
	0.5	5.1.3	अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन गर्ने	सम्बन्धित शाखा	कार्यपालिका	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित शाखा	079/80		नपर्ने
	0.5	5.4.1	अनुगमन तथा प्रतिवेदन	सामाजिक विकास शाखा	अनुगमन समिति	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित शाखा	079/80		नपर्ने
	0.5	5.4.2	अन्तरक्रिया गर्ने	सम्बन्धित शाखा	नगरसभा/ कार्यपालिका	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित शाखा	079/80		नपर्ने
	0.5	5.5.2	कानून, नीति तथा कार्यविधि, आदिमा संजाल निर्माण सम्बन्धी व्यवस्था गर्ने ।	सम्बन्धित शाखा	कार्यपालिका	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित शाखा	079/80		
	0.5	5.5.3	संजाल का प्रतिनिधिहरूलाई लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्बन्धी क्षमता विकास तालिम प्रदान गर्ने ।	सम्बन्धित शाखा	प्र.प्र.अ.	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित शाखा	079/80		
	0.5	5.4.3	अन्तरक्रिया गर्ने (गोष्ठी)	सम्बन्धित शाखा	नगरसभा/	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित	2078/0		नपर्ने

मूल शिर्षक			अवस्था सुधारका लागि	क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी			समय अवधि	थप दायित्व पर्ने /नपर्ने	
पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क	सूचक नं.	आवश्यक क्रियाकलाप	पहल कर्ता	निर्णयकर्ता	कार्यान्वयनकर्ता		पर्ने	नपर्ने
					कार्यपालिका	शाखा	79 भित्र		
	0.5	5.5.4	कार्यविधि निर्माण गर्ने	विधायन समिति	कार्यपालिका	प्र.प्र.अ. र सम्बन्धित शाखा	2078/0 79 भित्र	विज्ञ करार गर्ने	

१. उपप्रमुख श्री धनमाया तामाङः

सर्वप्रथम कविताको माध्यमबाट प्रस्तुत गर्नुभयो

विहान उठेदेखि बेलुका सम्म गरियो काम

कुनै दिन काम गर्दा गर्दै पर्दैन् मुखमा माम ।

काम गर्दा अनिवार्य रिपोर्ट बनाइ राखौं

संघ र प्रदेशबाट लैससास परिक्षण गर्दा रिपोर्ट पेश गरौं ।

पछाडी पारिएका नागरिकलाई समानतामा पुर्याउने सरकारको ध्यान

प्रदेश प्रशिक्षण कार्याशाला गोष्ठिले दियो हामीलाई ज्ञान ।

"यो कार्यक्रम चाडै आउनु पर्ने थियो । हाम्रो पदावधी समाप्त हुने बेला भैसक्यो । हाम्रो पालिकामा सबै क्षेत्रमा कामहरू भएका छन तर प्रतिवेदनहरू नराखिएको त हैन केहि कुराहरू अलि लिंग भएका रहेछन । हामीले अवका दिनमा जुनसुकै काम गर्दा पनि नीति बनाएर काम गर्नुपर्ने रहेछ भन्ने यो सहजिकरणले सिकायो । हाम्रा पालिकाका सबै सदस्यहरू तथा विभिन्न शाखाका प्रमुखहरूलाई उक्त कार्यहरूलाई कार्यान्वयनको पाटोमा लानकालागि सबै ठाउँबाट पहल गरी काम गर्नेछौं । नगरविकास र नगरको समृद्धिका लागि हामीले सुन्दर समाजको निर्माणमा विभिन्न संघसंस्थाहरूको सहकार्यमा नीति निर्माण गरी काम गर्नेछौं । लैससास मैत्री योजनाहरूको निर्माण गरी काम गर्नेछौं । हामीलाई ज्ञानको भण्डार छोडेर जानुहुने सहजकर्ताहरूलाई धेरै धेरै धन्यवाद ।"

२ लेखा प्रमुख श्री शेखर प्रसाद ढकाल

"कार्यशाला गोष्ठी अत्यन्त राम्रो र सहभागितामूलक कार्यशैलिमा हामी सबै सहभागी भएर हाम्रो पालिकाले कसरी काम गरिरहेको रहेछ र हामी कुन अवस्थामा रहेछौं भन्ने कुराको पुर्ण ज्ञान भयो र हिजोका दिनमा जसरी काम गरेपनि भोलिका दिनमा काम गर्ने कार्यशैलि परिवर्तन गरेर गए हामीले १०० नम्बरमा १०० ल्याउन सक्ने रहेछौं भन्ने कुराको महशुस भयो । हाम्रो पालिकाले कामको प्रतिवेदन व्यवस्थित नगरेका कारण हामी कमजोर देखिएका छौं। अवका दिनमा कार्यशैलि परिवर्तन गरी हरेक विषयको निति तथा कार्यविधि बनाइ काम गर्ने छौं र कामको मुल्यंकनकालागि प्रतिवेदन पनि बनाउनेछौं। आज हामीले वनाएका कार्ययोजनालाई कार्यान्वयनकालागि कार्यपालिका बैठकमा निर्णय गराइ कार्यान्वयन गर्नेछौं। सहजकर्ताले दिएको प्रतिवेदनलाई सार्वजनिक गर्दै सुधार गर्नुपर्ने कुराहरूलाई पनि सुधार गरी पुर्ण अंक प्राप्त गर्ने कोशिस गर्ने छौं।"

३ कार्यपालिका सदस्य श्री उर्मिला रिजाल

"नौलो विषय महत्वपूर्ण क्षण धेरै कुराहरूको सिकाइ भयो। पालिका कामको शिलशिलामा अग्रगतिमा भएपनि कार्यान्वयन तर्फ र दस्तावेजहरू अलि नभएको होकी भन्ने महसुस भयो । लैससास नितिले गर्दा नै होला हामीपनि पालिका सदस्यमा वस्न पाएका छौं। यस पालिकामा पनि सुधार गर्नुपर्ने कुराहरू धेरै रहेछन। ती विषयहरूमा भोलिका दिनमा सुधार गर्दै लैससास मैत्री योजनाहरूको निर्माण गरी काम गर्ने छौं।"

१५. निष्कर्ष

प्रदेश प्रशिक्षण केन्द्र कलवलगुरी झापाको मिति २०७८/१०/१४ को परिपत्र अनुसार सुन्दरहरैचा नगरपालिकामा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण गर्नकालागि लैससास कार्यान्वयन समिति र लैससासपरिक्षण कार्यदल गठन गरीयो । सोहि क्रममा नगरपालिकामा उपलब्ध नीति निर्देशिकाहरु, वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट लगायतका अन्य कार्यविधि र दस्तावेजहरुको अध्ययन गरिएको थियो । मिति २०७८/१०/२३ र २४ गते नगरपालिकामा नगर प्रमुख श्री शिव प्रसाद ढकाल ज्यू अध्यक्षतामा लैससास परीक्षण कार्यशालाको उद्घाटन भयो । सो पश्चात जनप्रतिनिधी र कर्मचारीहरुको संयुक्त सहभागितामा पाँच वटा समूह निर्माण गरी अध्ययन, छलफल तथा अन्तरक्रियाहरु सफलता पूर्वक सम्पन्न भएको थियो । उक्त कार्यशालाको पहिलो दिनमा सुचकहरुमा अंकभार प्रदान गरिएको थियो भने कार्यशालाको दोस्रो दिनमा ० र ०.५ अंक प्राप्त गरेका सुचकहरुमा रहेर नगरपालिकाका सवल पक्ष, सुधार गर्नुपर्ने पक्ष, अवशर र चुनौतिहरुको विश्लेषण गरिएको थियो । सुचकहरुको प्राप्तिको आधारमा आगामी आर्थिक वर्षका लागि कार्ययोजना निर्माण गरिएको छ । लैससास परीक्षण कार्यशाला नगरपालिकामा नगर प्रमुख श्री शिव प्रसाद ढकाल ज्यूको अध्यक्षतामा सम्पन्न भएको थियो । नगरपालिकामा नगर प्रमुख, उपप्रमुख, वडाध्यक्षहरु, कार्यपालिका सदस्यहरु तथा नगरपालिकाका कर्मचारीहरु गरी २७ जनाको महत्वपूर्ण सहभागिता रहेको थियो ।

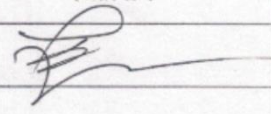
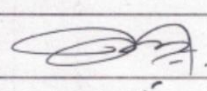
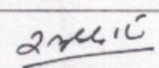
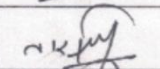
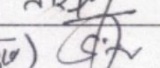
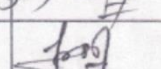
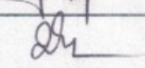
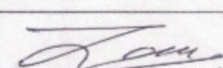
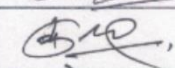
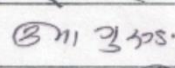
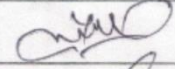
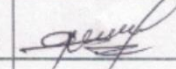
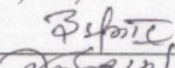
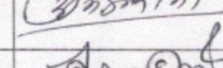
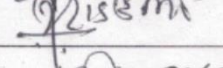
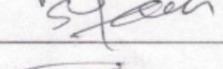
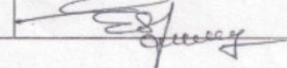
१६. सुझावहरु

- लैससास मूलप्रवाहीकरणकालागि नीति, निर्देशिका र कार्यविधिहरु बनाइनु पर्ने ।
- नगरपालिकामा निर्माण भएका ऐन, कानून, कार्यविधि, निर्देशिकाहरुलाई लैससासमैत्री बनाइनु पर्ने ।
- निर्माण भएका नीति निर्देशिकाहरुमा लैससास सम्बन्धि भएका व्यवस्थाहरुको कार्यान्वयन गरिनु पर्ने ।
- योजना छनौटका चरणहरुमा महिला तथा लक्षित वर्ग समुदायहरुको अर्थपूर्ण सहभागिता गराइनु गर्ने ।
- परिक्षणबाट देखिएका सुधार गर्नु पर्ने क्षेत्रको आधारमा कार्ययोजना बनाइनु पर्ने ।
- आगामी वर्षको वार्षिक योजनामा लैससास सम्बन्धि कार्यक्रमहरु राखि बजेट विनियोजन गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने ।
- वार्षिक रुपमा लैससास परिक्षण गर्नकालागि बजेट विनियोजन गर्नु पर्ने ।
- स्थानीय तहले लैससासलाई Cross-cutting Issue को रुपमा लिएर योजना बनाई कार्यान्वयन गर्दै जानु पर्ने ।

१७ अनुसूचीहरू

अनुसूची-१: लैससास कार्यान्वयन समिति र कार्यदल गठनको निर्णय

मिति २०७८ माघ १६ गते आईतवारका दिन बिहान ८ बजे सुन्दरहरैँचा नगरपालिकाका नगर प्रमुख श्री शिवप्रसाद ढकालज्यूको अध्यक्षतामा हसिना बैठक कक्षमा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति गठन गर्ने प्रयोजनका लागि देहाय बमोजिमको महानुभावहरूको उपस्थितिमा बैठक बसी समिति गठन गरियो ।

सि.नं.	नामथर	पद	हस्ताक्षर
१	श्री शिवप्रसाद ढकाल	नगर प्रमुख	
२	श्री धनमाया तामाङ	उप प्रमुख	
३	श्री विनोद भट्टराई	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	
४	श्री रामलाल गच्छदार	कार्यपालिका सदस्य	
५	नारा धिमिरे	कार्यपालिका सदस्य	
६	संजीव पाँडे माल	उपनिर्वाह (महिला कार्य प्रमुख)	
७	निर्मला गौतम	स. वि. वि.	
८	शालीग्राम दाहाल	ले. उ. र. र.	
९	रविशंकर न्यौपाने	कडाख - ८	
१०	मन्जु देव	स्वास्थ्य आ. प्रकाश	
११	उमादेवी बुद्ध	का. पा. स.	
१२	पुनः प्रसाद ढकाल	का. उ. र. लेखा	
१३	बाबुलाल विष्ट	प्रकाश/प्रकाश मोनी	
१४	अम्बा थापा मगर	ना. प्र. स.	
१५	उर्मिला शर्मा	कार्यपालिका सदस्य	
१६	तिर्थराज धिमिरे	स. प्र. चौ	
१७	अर्जुन चौधरी	पञ्च विकिस	
१८	एम. बुद्धा वि. क.	कार्यपालिका	

निर्णय नं. १ : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ बमोजिम स्थानीय तहमा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणलाई संस्थागत गर्दै समावेशी विकासलाई प्रवर्धन गर्न कार्यका लागि सुन्दरहरैँचा नगरपालिकाको तपशिल बमोजिम हुने गरि लैससास कार्यान्वयन समिति गठन गर्ने निर्णय गरियो ।

तपशिल :-

सि.नं.	संस्था	नामथर	पद	कैफियत
१.	सुन्दरहरैँचा नगरपालिका, नगर प्रमुख	श्री शिवप्रसाद ढकाल	संयोजक	
२.	सुन्दरहरैँचा नगरपालिका, उप प्रमुख	श्री धनमाया तामाङ	सदस्य	
३.	सुन्दरहरैँचा नगरपालिका, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री विनोद भट्टराई	सदस्य	
४.	सुन्दरहरैँचा नगरपालिका, सामाजिक विकास शाखा संयोजक	श्री जीवनप्रसाद हुंगाना	सदस्य	
५.	सुन्दरहरैँचा नगरपालिका, कार्यपालिका सदस्य	श्री शैलेन्द्र श्रेष्ठ	सदस्य	
६.	सुन्दरहरैँचा नगरपालिका, कार्यपालिका सदस्य	श्री उर्मिला शर्मा रिजाल	सदस्य	
७.	सुन्दरहरैँचा नगरपालिका, कार्यपालिका सदस्य	श्री हेमकुमारी विश्वकर्मा	सदस्य	
८.	सुन्दरहरैँचा उ.वा.संघ, प्रतिनिधि	श्री नारायण कार्की	सदस्य	
९.	इन्द्रपुर जे.सि.ज प्रतिनिधि	श्री उत्सव थापा	सदस्य	
१०.	पहिलो पाईला, अध्यक्ष	श्री सुशिला सुवेदी	सदस्य	
११.	लैससास शाखा प्रमुख	श्री शान्ता धिमिरे	सदस्य	

1/ तिथि 2060 भाद्र १७ गते। दिन विहाल । वरिष्ठ सुहृदहरूको मागानुसार
नगर प्रमुख श्री शिव प्रसाद ढकाल ज्यूको अध्यक्षतामा हुनेगर्ने बैठकको उद्देश्य
समाधान तथा सामाजिक समवेशीकरण कार्यहरूको अर्थ र कार्यहरू जस्ता गर्ने
प्रयोजनका लागि केहाय कोजिमडा महानुभावहरूको उपस्थितिमा बैठक
वरिष्ठ समिति जस्तै गर्नेथियो ।

सि.नं.	नामथर	पद	हस्ताक्षर
१	श्री शिवप्रसाद ढकाल	नगर प्रमुख	
२	श्री धनमाया तामाङ	उप प्रमुख	
३	श्री विनोदभट्टराई	प्र.प्र.अ.	
४	राम लाल राउत	कार्यपालिका सदस्य	
५	राजेश पांडे	उपनिर्वाह (नगर)	
६	निर्मला जोशी	म.वि.नि.	
७	तारा धिमरे	का.पा.०/१०	
८	मेखर ढकाल	लेखा अधिकारी	
९	शैलेन्द्र श्रेष्ठ	४ नं वडा अध्यक्ष	
१०	शैलेन्द्र श्रेष्ठ	८ नं वडा अध्यक्ष	
११	दिपक बज्रपाई	कमिचारी	
१२	मनिन्द्र वल्लभ	श्री.मा. ५ वडा	
१३	बाबुराम गिरी	संस्था समिति	
१४	अनुषा दाया मगा	न.प्र.स. ३ वडा	
१५	पुन्य ड. ढकाल	व्यक्तिगत लेखा	
१६	उमिलाकाजी रिजाल	कार्यपालिका सदस्य	

निर्णय नं. १ : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ बमोजिम स्थानीय तहमा लैंगिक समानता तथा समाजिक समावेशीकरणलाई संस्थागत गर्दै समावेशी विकासलाई प्रवर्द्धन गर्ने कार्यका लागि सुन्दरहरैँचा नगरपालिकाको तपशिल बमोजिम लैससास कार्यदल गठन गर्ने निर्णय गरियो ।

तपशिल :

सि.नं.	संस्था	नामथर	पद	कैफियत
१.	सुन्दरहरैँचा नगरपालिका, उप-प्रमुख	श्री धनमाया तामाङ	संयोजक	
२.	सुन्दरहरैँचा नगरपालिका, कार्यपालिका सदस्य	श्री तारा घिमिरे	सदस्य	
३.	सुन्दरहरैँचा नगरपालिका, कार्यपालिका सदस्य	श्री हेमकुमारी विश्वकर्मा	सदस्य	

अनुसूची-२: सुन्दरहरैचा नगरपालिकाको लैससास परीक्षणका सूचक अनुसार प्राप्ति विवरण

सिं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ति	प्रमाणिकरणको आधार
					नीति, कानून, योजना	२०	10.50	
१	नीति, कानून, योजना २०	नीति र कानूनमा समावेशिता सहभागिता	८	१.१.१	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशामा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोली निर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षा गर्दा लैससास दृष्टिकोणले भएको, मस्यौदाको विषयवस्तु र शब्द चयन समावेशी र सहभागितामूलक हुने गरे /नगरेको ।	०-१	0.00	स्वीकृत नीति तथा कानूनी दस्तावेजहरू स्वकृतिको लागि प्रस्तुत गरेका मस्यौदा नीति तथा कानूनी दस्तावेजहरू सम्बन्धित निर्णय फाइलहरू
२				१.१.२	स्थानीय तहले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भए नभएको बारे लेखाजोखा वा विश्लेषण गरि सुनिश्चित गर्ने गरे /नगरेको ।	०-१	0.50	नीति, कानून, योजना का दस्तावेजहरू कार्यपालिकाका छलफल तथा निर्णयहरू
३				१.१.३	स्थानीय तहको नीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास (स्थानीय कानून, नीति, आवधिक र वार्षिक योजनामा भएका नीतिहरू) सम्बन्धी विषयहरू समावेश भए /नभएको ।	०-१	0.50	स्थानीय कानून, नीति आवधिक र वार्षिक योजना सम्बन्धी दस्तावेजहरू स्थानीय राजपत्र
४				१.१.४	महिला र पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यकको समविकास, सामाजिक विभेदको अन्त्य तथा लैससास परीक्षण गर्ने अलग्गै नीतिहरू छुन / छैनन् ? (स्थानीय ऐन, कानून, कार्यविधि, निर्देशिकामा खास व्यवस्था गरे/नगरेको ।	०-१	0.00	लैससास तथा सामाजिक विभेद अन्त्य गर्ने नीति दस्तावेज स्थानीय ऐन, कानून, कार्यविधि, निर्देशिकाहरू स्थानीय राजपत्र
५				१.१.५	स्थानीय तहले कार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला, किशोरी, बालिकाहरू तथा लक्षित वर्ग लगायतमा हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरू अन्त्य गर्ने प्रावधान राखिएको / नराखिएको ।	०-१	0.50	स्थानीय । ऐन, नियम, कार्यविधिहरू र तिनको लैससास दृष्टिले विश्लेषण गरिएको दस्तावेज स्थानीय राजपत्र ।
६				१.१.६	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथा वञ्चितामा परेको समुदाय माथि हुने हिंसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध मिलाए / नमिलाएको ।	०-१	1.00	महिला तथा वञ्चितामा परेको समुदाय माथि हुने विभेद उपर सुनुवाई भएका प्रमाणित कागजातहरू महिला तथा वञ्चितामा परेका समुदायहरूको स्वयम् भनाइहरूको दस्तावेज
७				१.१.७	स्थानीय नीति तथा कानूनमा महिला, पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक उपर हुने श्रमको ज्यालामा विभेद अन्त्य गर्ने प्रावधान रहे । नरहेको ।	०-१	0.50	स्थानीय नीति तथा कानून, श्रमको ज्याला भुक्तानी दस्तावेज तथा विवरण
८				१.१.८	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने प्रावधान रहे / नरहेको	०-१	0.00	स्थानीय तहको श्रम नीति तथा कानून, दस्तावेज समीक्षा प्रतिवेदन
					1. जम्मा	8	3.00	

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	प्रमाणिकरणको आधार
९		योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	८	१.२.१	आवधिक योजना र वार्षिक विकास कार्यक्रममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम र सोको मापनयोग्य लक्ष्य समावेश गरे/नगरेको ।	०-१	0.50	आवधिक योजना, वार्षिक विकास कार्यक्रम लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम लक्ष्य तथा उपलब्धी सम्बन्धी आवधिक प्रतिवेदन
१०				१.२.२	गाउँपालिका /नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारण गर्दा महिला, बालबालिका तथा सबै लक्षित समूहको अवस्था विश्लेषणको आधारमा सो समूहलाई प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटको निश्चित प्रतिशत छुट्याउने गरे / नगरेको ।	०-१	1.00	वार्षिक बजेट तथा विकास कार्यक्रम महिला तथा लक्षित समूहको अवस्था विश्लेषण प्रतिवेदन /प्रोफाइल,
११				१.२.३	स्थानीय तहको योजना पहिचान तथा छनौट गर्दा लक्षित समूहको सक्रिय सहभागिता हुने गरे, नगरेको र लक्षित समूहले छनौट गरेका योजना प्राथमिकता मा पर्ने गरे / नगरेको ।	०-१	1.00	सहभागी सूची फोटो र वडास्तरबाट छनौट योजना तथा कार्यक्रमको सूची निर्णय पुस्तिका, स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम
१२				१.२.४	योजना तर्जुमा गर्दा महिला तथा लक्षित समूहको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकता पहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा छलफल हुने गरे/नगरेको ।	०-१	0.50	बैठक निर्णय पुस्तिका, बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन बैठक पुस्तिका, स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम
१३				१.२.५	योजना तर्जुमा गर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समूहको छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसारको कार्यक्रम तय गर्ने गरिए /नगरिएको ।	०-१	0.50	महिला र पुरुष एवं लक्षित समूहको छुट्टा छुट्टै अवस्था देखिने अवस्था विश्लेषण प्रतिवेदन आवश्यकत पहिचान प्रतिवेदन । वार्षिक विकास कार्यक्रम
१४				१.२.६	स्थानीय तहले दीगो विकासका लक्ष्यहरू विशेष गरेर लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसारको बजेट विनियोजन हुने गरे / नगरेको ।	०-१	0.50	दीगो विकासका लक्ष्यहरू स्थानीयकरण गरेको दस्तावेज (नीति, योजना तथा वार्षिक विकास कार्यक्रम)
१५				१.२.७	स्थानीय तहका योजना महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्नेगरी बने / नबनेको ।	०-१	1.00	नीति, योजना तथा वार्षिक विकास कार्यक्रम
१६				१.२.८	स्थानीय तहका उपभोक्ता समितिहरूमा लक्षित समूहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूको सहभागिता भए। नभएको र मुख्य कार्यकारी पदको जिम्मेवारी दिए / नदिएको ।	०-१	0.50	उपभोक्ता समितिको गठन सम्बन्धी नीति तथा कानून उपभोक्ता समितिको संरचना
					2. जम्मा	8	5.50	

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	प्रमाणिकरणको आधार
१७		बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	४	१.३.१	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नुपूर्व समुदायका महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, जनजाति, मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग, दलित लगायत सबै लक्षित वर्ग र समुदायसँग छलफल (विश्लेषण) गर्ने गरिए / नगरिएको ।	०-१	0.50	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा सम्बन्धी दस्तावेज लक्षित समुहसँग छलफल भएको निर्णय पुस्तिका
१८				१.३.२	स्थानीय तहमा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परीक्षण नियमितरूपमा गर्न बजेटको व्यवस्था गरिए / नगरिएको र सोको कार्यान्वयन भए/ नभएको ।	०-१	0.50	वार्षिक विकास कार्यक्रम र लैससास परीक्षण प्रतिवेदन प्रगति प्रतिवेदन
१९				१.३.३	परीक्षण पश्चात लैङ्गिक तथा समावेशी विषयमा सुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि बजेट तथा कार्यक्रम वार्षिक योजनामा समावेश गरिए /नगरिएको र सो को कार्यान्वयन भए/नभएको ।	०-१	0.50	वार्षिक विकास कार्यक्रम लैससास परीक्षण प्रतिवेदन प्रगति प्रतिवेदन
२०				१.३.४	स्थानीय तहको वार्षिक विकास कार्यक्रममा लक्षित समूहको लागि निश्चित प्रतिशत बजेट विनियोजन गरी उनीहरूको हितमा कार्ययोजना अनुरूप कार्यक्रम संचालन गर्ने गरिए /नगरिएको ।	०-१	0.50	वार्षिक विकास कार्यक्रम लैससास परीक्षण प्रतिवेदन प्रगति प्रतिवेदन
					३. जम्मा	४	2.00	
					संस्थागत व्यवस्था	२०	12.00	
२१	संस्थागत व्यवस्था २०	कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व	४	२.१.१	स्थानीय तहको निर्णायक तहमा महिलाहरू (पदाधिकारी/कर्मचारी) को समानरूपमा (५० /५० प्रतिशत) प्रतिनिधित्व भए/नभएको ।	०-१	0.50	स्थानीय तहको निर्णायक तहमा रहेका (पदाधिकारी/कर्मचारी) को नामावली
२२				२.१.२	स्थानीय तहका कर्मचारीहरूको पदपूर्ति गर्दा सबै जातजाति, क्षेत्र, लिङ्ग र समुदाय लगायत लक्षित वर्गको समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने रणनीति लिए/नलिएको र सो वमोजिम कार्यान्वयन भए/नभएको ।	०-१	0.00	स्थानीय सरकारका कर्मचारीहरूको पदपूर्तिको सम्बन्धी नीति, कानून र पदपूर्ति सम्बन्धी निर्णय - अभ्यास सम्बन्धी दस्तावेज
२३				२.१.३	स्थानीय तहले महिला लगायत विशेष जातजाति तथा समुदायलाई सेवा प्रदान गर्दा सम्बन्धीत लक्षित वर्ग वा समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझ्नेको साथै महिला संवेदनशील कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि समेत समावेश भएको कार्यटोली वा शाखा मार्फत सेवा दिने गरे/नगरेको ।	०-१	0.50	संस्थागत व्यवस्था (सेवा प्रदान गर्ने रणनीति, कार्यनीति, सेवा प्रवाह सम्बन्धी दस्तावेज) संगठन संरचना, सार्वजनिक सुनुवाई, सार्वजनिक परीक्षण, सेवाग्राहि सन्तुष्टि सर्वेक्षण आदि ।
२४				२.१.४	जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाई क्षमता विकासको अवसर प्रदान गर्दा महिला तथा वञ्चितकरणमा परेका समुदायलाई पहिलो प्राथमिकता दिई सबैलाई समान अवसर प्रदान गर्ने गरी सकारात्मक विभेदको नीति लिए/नलिएको तथा उक्त नीति कार्यान्वयन गरिए/नगरिएको ।	०-१	0.50	सकारात्मक विभेदको नीति तथा रणनीति दस्तावेज क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यक्रमको कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन सहभागी छनौटका आधारहरू

सिं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	प्रमाणिकरणको आधार
					4. जम्मा	४	1.50	
२५		कार्यप्रणाली समावेशी	४	२.२.१	महिला र पुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहको निश्चित कार्यनीति रहे/नरहेको ।	०-१	0.50	महिला र पुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको कार्यनीति सम्बन्धी दस्तावेज वार्षिक विकास कार्यक्रम प्रगति प्रतिवेदन
२६				२.२.२	स्थानीय तहमा लैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था छ। छैन ? (लैङ्गिक विकास डेस्क वा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाको व्यवस्था कार्यशर्त र जिम्मेवारी किटान सहित गरे/नगरेको ।	०-१	0.50	संगठन संरचना र लैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको कार्य निर्देश शर्त र जिम्मेवारी किटान दस्तावेज तथा यस सम्बन्धी निर्णयहरू
२७				२.२.३	स्थानीय तहबाट कार्यालयमा हुन सक्ने कुनै पनि प्रकारको दुर्व्यवहार, भेदभाव, महिला हिंसा नियन्त्रणको लागि आचार संहिता बनाएर लागु गरे/नगरेको ।	०-१	0.50	आचार संहिता दस्तावेज निर्णय पुस्तिका
२८				२.२.४	योजना तर्जुमा समितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता भए/ नभएको र यस समितिले बडा तथा वस्तिस्तरमा योजना सम्बन्धी छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन गरे/नगरेको	०-१	0.50	कार्यान्वयन समितिले सुझाव दिएको दस्तावेज बैठकको उपस्थिति निर्णय पुस्तिका अनुगमन प्रतिवेदन
					5. जम्मा	4	2.00	
२९		समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व	४	२.३.१	स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितकरणमा परेको समुदायबाट महिला र पुरुषको समावेशी प्रतिनिधित्व हुने व्यवस्था रहे/नरहेको ।	०-१	1.00	समिति, उपसमिति र कार्यदल गठनको संरचना-दस्तावेज उपस्थिति तथा निर्णय पुस्तिका
३०				२.३.२	स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितकरणमा परेको समुदायका प्रतिनिधिहरूले छलफल तथा निर्णय निर्माणमा सक्रियरूपमा भागलिन पाए/नपाएको	०-१	0.50	स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूको छलफल सहभागिताको उपस्थिति र निर्णय पुस्तिका सुझाव समेटिएको प्रतिवेदन निर्णय प्रमाणिकरण पुस्तिका
३१				२.३.३	स्थानीय तहमा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्बन्धी कार्यमा स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी विश्लेषण सहित नीतिगत र कार्यगत सुझाव दिने गरे/नगरेको ।	०-१	0.50	समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले दिएका सुझावहरू विश्लेषण सहितको अनुगमन प्रतिवेदन

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	प्रमाणिकरणको आधार
३२				२.३.४	स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरूको कार्यान्वयन हुने गरे/नगरेको ।	०-१	0.50	समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले दिएका सुझावहरू कार्यान्वयन समीक्षा बैठकको प्रतिवेदनवार्षिक विकास कार्यक्रमप्रगति प्रतिवेदन
					6. जम्मा	4	2.50	
३३		वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशिता	४	२.४.१	स्थानीय तहमा लैङ्गिक हिंसा निवारण, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता बिषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि वार्षिक आर्थिक ऐनमा उल्लेखगरी छुट्टै कोष स्थापना गरी कार्यान्वयन भए/नभएको ।	०-१	0.50	आर्थिक ऐन कोष स्थापना सम्बन्धी दस्तावेज कोष संचालन कार्यविधि कोष सम्बन्धी वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम र प्रगति विवरण
३४				२.४.२	आदिवासी जनजाति, दलित लगायत अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि बजेटको व्यवस्था भएको/नभएको र उनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा गरे/नगरेको ।	०-१	0.50	वार्षिक विकास कार्यक्रम प्रगति प्रतिवेदन
३५				२.४.३	स्थानीय तहमा लैङ्गिक डेस्कको स्थापना र संचालनको लागि आवश्यक जन शक्ति लगायत अन्य स्रोत साधनको लागि बजेटको व्यवस्था भए/नभएको र सो अनुसार कार्य भए/नभएको ।	०-१	0.50	वार्षिक विकास कार्यक्रम संगठन संरचना कर्मचारीको कार्यविवरण
३६				२.४.४	स्थानीय तहले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था गरे/नगरेको र कम्प्युटरकृत लेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्बन्धी सूचना दिने गरे/नगरेको ।	०-१	1.00	वार्षिक विकास कार्यक्रम समावेशी सूचना प्रणाली संचालन सम्बन्धी दस्तावेज सो अनुरूप संचालित प्रणाली र प्रणालीको प्रतिवेदन ।
					7. जम्मा	4	2.50	
३७		तथ्याङ्क सङ्कलन तथा व्यवस्थापन	४	२.५.१	स्थानीय तहले वडा तथा बस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने गरेको/नगरेको ।	०-१	1.00	खण्डिकृत तथ्यांक सहितको बस्तुगत विवरण (गाउँ । नगर प्रोफाइल) ।
३८				२.५.२	स्थानीय तहले वडा तथा बस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक संकलन गर्दा बेरोजगार तथा गरिबको पहिचान गरी छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन गर्ने गरे/नगरेको ।	०-१	1.00	खण्डिकृत तथ्यांक सहितको बस्तुगत विवरण र नक्शांकन (गाउँ । नगर प्रोफाइल) ।
३९				२.५.३	स्थानीय तहले आफ्नो पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्यांक र सूचनालाई आधार मानि स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने गरे/नगरेको ।	०-१	0.50	स्थानीय पार्श्वचित्र र खण्डीकृत तथ्यांक तथा सूचनाको विवरण आवधिक तथा वार्षिक विकास योजना दस्तावेज

सिन	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	प्रमाणिकरणको आधार
४०				२.५.४	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षाका सुविधा पाउने लाभग्राहीहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन तथा तथ्यांक अध्यावधिक गरे /नगरेको ।	०-१	1.00	पञ्जिकरण सम्बन्धी अध्यावधिक अभिलेख अध्यावधिक लाभग्राहीहरूको विवरण व्यक्तिगत घटना दर्ता पुस्तिका
					8. जम्मा	4	3.50	
					मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	20	13.00	
४१	मानव संसाधन तथा क्षमता विकास २०	मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	८	३.१.१	लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार गरे/नगरेको र छुट्टै शिर्षकमा बजेट विनियोजन भए/नभएको र यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्यविधि स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा आए/नआएको ।	०-१	0.50	क्षमता विकास कार्ययोजना, वार्षिक विकास कार्यक्रम, खर्च गर्ने कार्यविधि
४२				३.१.२	स्थानीय तहका पदाधिकारी/कर्मचारी/ लक्षित समुहले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैङ्गिक हिंसा निवारण सम्बन्धी तालिम लिए/नलिएको र तालिम कार्यक्रममा लक्षित समूह तथा महिला र पुरुषको समान सहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चित गरे/नगरेको ।	०-१	0.50	तालिम सम्पन्न प्रतिवेदन सहभागीहरूको विवरण सहभागीको छनौट आधार वार्षिक विकास कार्यक्रम
४३				३.१.३	तालिमका विषयवस्तुमा महिलाका आवश्यकता तथा सवालहरू समेटिए/नसमेटिएको र प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक सम्बेदनशील भाषाको प्रयोग भए/नभएको तथा तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण लिए/नलिएको	०-१	0.50	तालिम सम्पन्न प्रतिवेदन तालिम म्यानुअल तालिम मूल्याङ्कन प्रतिवेदन तालिम आवश्यकता पहिचान प्रदिवेदन
४४				३.१.४	स्थानीय तहमा महिला तथा लक्षित समुहका पदाधिकारीको क्षमता अभिवृद्धिका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरू (प्राविधिक तालिम, क्षमता विकास, नेतृत्व विकासको तालिम, भ्रमण आदि)मा बजेट विनियोजन भई कार्यक्रम संचालन भए/नभएको	०-१	0.50	वार्षिक विकास कार्यक्रम तालिम सम्पन्न प्रतिवेदन क्षमता विकास कार्ययोजना तालिम मूल्याङ्कन प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रदिवेदन
४५				३.१.५	स्थानीय तहमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी तालिम संचालन लगायतका कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सक्ने यथेष्ट जनशक्ति भए/नभएको	०-१	0.50	विषयवस्तुको जानकारी भएका कर्मचारी/पदाधिकारीको विवरण विषयगत तालिम प्राप्त जनशक्ति विवरण स्थानीय स्तरमा प्राप्त विज्ञहरूको सुची(रोष्टर)
४६				३.१.६	स्थानीय तहमा मानव संसाधन विकास केन्द्र/ शाखा/इकाइको व्यवस्था भए/नभएको र ति निकायमा जनशक्ति व्यवस्था गरे/नगरेको	०-१	1.00	संगठन संरचना कार्यरत जनशक्तिको शाखागत विवरण

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	प्रमाणिकरणको आधार
४७				३.१.७	स्थानीय तहमा महिला र लक्षित समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन कार्यक्रम रहे/नरहेको र सो कार्यक्रम कार्यान्वयन भए/नभएको	०-१	1.00	वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन सहभागी छनौटका आधारहरू वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
४८				३.१.८	महिला हक हित र अधिकार सम्बन्धी वेइजिङ्ग घोषणापत्रले समेटेका बाह्रवटा प्रतिवद्धताका सम्बन्धमा स्थानीय तहका पदाधिकारी/ कर्मचारीलाई जानकारी भए/नभएको र सोको अभिमुखीकरण गरे/ नगरेको	०-१	0.50	वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन अभिमुखीकरण कार्यक्रमको संख्या र उपस्थिति विवरण समुहगत सर्वेक्षण प्रतिवेदन
					9. जम्मा	8	5.00	
४९			४	३.२.१	महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसा निवारण गर्ने कार्यक्रमका लागि बजेट विनियोजन गरे/नगरेको	०-१	0.50	वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
५०				३.२.२	लैङ्गिक हिंसा मुक्त गाउँ/नगरपालिका घोषणा गरे/नगरेको र महिला हिंसा विरुद्ध शुन्य सहनशीलताको नीति लिए/नलिएको	०-१	0.00	लैङ्गिक हिंसा मुक्त गाउँ। नगरपालिका घोषणा गरेको मिति महिला हिंसा विरुद्ध शुन्य सहनशीलताको नीतिन्यायिक समिति र स्थानीय प्रहरीमा महिला हिंसा सम्बन्धी उजुरी दर्ता संख्या तथा सो सम्बन्धी वार्षिक प्रगति विवरण
५१				३.२.३	स्थानीय तहले महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसा निवारण गर्ने कार्यक्रमहरू संचालन गरे/नगरेको	०-१	0.50	वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
५२				३.२.४	स्थानीय तहले समाजमा रहेका विभिन्न सामाजिक कुरीति (जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बाल विवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि) हटाउन कार्यक्रमहरू संचालन गरे/नगरेको ।	०-१	1.00	वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
					10. जम्मा	4	2.00	
५३		कानूनी साक्षरता	४	३.३.१	स्थानीय तहका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका जनप्रतिनिधि र कार्यरत कर्मचारीलाई नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर	०-१	1.00	वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन

सिनं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	प्रमाणिकरणको आधार
					सरकार वित्त व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, विषयगत कानूनहरू, स्थानीय तहले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रचलित महत्वपूर्ण कानूनहरूको सम्बन्धमा अभिमुखीकरण गरे/ नगरेको			वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन सहभागीहरूको विवरण अभिमुखीकरण कार्यक्रमको विषयवस्तु
५४				३.३.२	स्थानीय तहका कार्यपालिका सदस्य,सभाका सदस्य र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखलाई कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्बन्धी प्रक्रिया र समस्या समाधान लगायतका विषयवस्तु उपर अभिमुखीकरण गरे /नगरेको	०-१	1.00	वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन सहभागीहरूको विवरण अभिमुखीकरण कार्यक्रमको विषयवस्तु
५५				३.३.३	स्थानीय तहका प्रत्येक वडामा महिलाका लागि कानूनी सचेतना सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचबिखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिंसा, आदि) संचालन भए/नभएको ।	०-१	1.00	वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदनवार्षिक प्रगति प्रतिवेदनसहभागीहरूको विवरणअभिमुखीकरण कार्यक्रमको विषयवस्तु
५६				३.३.४	स्थानीय तहमा महिलाको लागि संचालित कानूनी सचेतना सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचबिखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिंसा, आदि) बाट उनीहरू लाभान्वित भए/नभएको ।	०-१	0.50	तालीम पूर्वको परीक्षा (pre test) र तालीम पश्चात परीक्षा (post test) प्रतिवेदन वार्षिक विकास कार्यक्रम तालिम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन सहभागीहरूको विवरण अनुशिक्षण कार्यक्रमको विषयवस्तु
					11. जम्मा	4	3.50	
५७		विपद व्यवस्थापनमा समावेशिता	४	३.४.१	स्थानीय तहले विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति लगायत कार्यविधि तयारी गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायसँग परामर्श गरे/ नगरेको र यस्ता दस्तावेजमा उक्त वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरी विशेष राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान राखे/नराखेको ।	०-१	0.50	विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति तथा कार्यविधि परामर्श कार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिका
५८				३.४.२	स्थानीयतहमा विपद सम्बन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदाय समेतको खण्डीकृत तथ्याङ्क राखी आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरण गरे /नगरेको ।	०-१	1.00	स्थानीयतहको विपद व्यवस्थापन तथा जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी दस्तावेज विपत प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको खण्डीकृत तथ्याङ्क विवरण तथा नक्शांकन

सिन	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	प्रमाणिकरणको आधार
								आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरणको सूची ।
५९				३.४.३	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य संचालन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायलाई सहभागी गराई उनीहरूलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखे/नराखेको ।	०-१	0.50	प्राथमिकता दिईएका आधारहरू तथा सहभागी विवरण विपद प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको खण्डीकृत तथ्याङ्क विवरण तथा नक्शांकनवार्षिक विकास कार्यक्रम वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
६०				३.४.४	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको सहभागितामा निर्णय हुने गरे /नगरेको ।	०-१	0.50	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन कार्यविधि विपद प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको खण्डीकृत तथ्याङ्क विवरण तथा नक्शांकन निर्णय पुस्तिका उपस्थिति विवरण
					12. जम्मा	4	2.50	
					सेवा प्रवाह	20	11.50	
६१	सेवा प्रवाह २०	पूर्वाधार विकास	४	४.१.१	स्थानीय तहका भवन, भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य संरचना निर्माणको लागि ड्रइड, डिजायन, लागत अनुमान तयार गर्दाका बखत संरचना निर्माण भएपछि महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिले निर्बाध प्रयोग गर्न सकिने गरी लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, बालबालिका र अपाङ्गता मैत्री / संबेदनशील संरचनाको प्रावधान सहित हुने गरे /नगरेको ।	०-१	0.50	लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, बालबालिका र अपाङ्गता मैत्री / संबेदनशील संरचनाको स्वीकृत ड्रइड, डिजायन, तथा लागत अनुमान
६२				४.१.२	स्थानीय तहका भवन, भौतिक पूर्वाधार तथा संरचनाहरू, शिक्षा, स्वास्थ्य र अन्य सामाजिक पूर्वाधार सम्बन्धी भवन र अन्य संरचनाहरू निर्माण गर्दा महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी निर्माण गरे/नगरेको ।	०-१	0.50	लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, बालबालिका र अपाङ्गता मैत्री / संबेदनशील संरचनाको स्वीकृत ड्रइड, डिजायन, तथा लागत अनुमान संरचनाको कार्यसम्पन्न प्रतिवेदनहरू स्थलगत अध्ययन तथा अवलोकन प्रतिवेदन ।
६३				४.१.३	स्थानीय तहले १५०० वर्गफिटभन्दा बढी प्लिन्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण सम्बन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, लैङ्गिक	०-१	0.50	स्थानीय तहबाट स्वीकृत ड्रइड, डिजाइन, तथा नक्शाभवन तथा पूर्वाधार निर्माण सम्पन्न सम्बन्धी

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	प्रमाणिकरणको आधार
					तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना निर्माण गर्ने प्रावधान सहित स्विकृति दिने गरे/गरेको तथा सो बमोजिम निर्माण कार्य हुने गरे/नगरेको ।			स्थलगत अध्ययन तथा अवलोकन प्रतिवेदन
६४				४.१.४	स्थानीय तहले महिला लगायत लक्षित समुदायलाई लक्ष्य गरी परंपरागत तथा आधुनिक उर्जा (जलविद्युत लगायत विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो, आदि) को प्रयोग गर्न प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू संचालन गरे/नगरेको ।	०-१	0.50	प्रोत्साहन गर्ने नीति तथा आयोजनाहरू वार्षिक विकास कार्यक्रम तथा प्रगति विवरण स्थलगत अध्ययन तथा अवलोकन प्रतिवेदन
					13. जम्मा	4	2.00	
६५		प्रजनन् स्वास्थ्य	४	४.२.१	प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी वार्षिक नीति र कार्यक्रममा गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त तथा खतरायुक्त काममा नलगाउने व्यवस्था गरी सोको कार्यान्वयन गरे/नगरेको ।	०-१	0.50	प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी स्वीकृत वार्षिक नीति र कार्यक्रम अध्ययन तथा अनुगमन प्रतिवेदन
६६				४.२.२	स्थानीय तहको कार्यालय, अस्पताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिक स्थलहरूमा कर्मचारी लगायत सेवाग्राहीलाई लक्षित गरी अलग्गै स्तनपानकक्षको व्यवस्था गरे नगरेको र सो को कार्यान्वयन भए/नभएको ।	०-१	0.00	अलग्गै स्तनपान कक्षको व्यवस्था स्तनपान कक्ष संचालन सम्बन्धी निर्णय शाखागत कार्य विवरण अनुगमन प्रतिवेदन
६७				४.२.३	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा, जनस्वास्थ्य लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू (सुत्केरी हुँदाको स्वास्थ्य अवस्था सुधार गर्न, किशोरीहरूको लागि प्रजनन र यौन शिक्षा आदानप्रदान गर्न, एचआईभी एड्स, स्तन क्यान्सर, पाठेघरको क्यान्सर र आङ्ग खस्ने लगायतका विषयहरू) संचालन गरे/नगरेको ।	०-१	0.50	वार्षिक विकास कार्यक्रमप्रगति प्रतिवेदनसम्पन्न कार्यक्रम संख्या, पटक तथा सहभागी संख्या, कार्यक्रम संचालन स्थल समेत देखिने गरि तयार गरेको कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन
६८				४.२.४	महिला, आर्थिकरूपले विपन्न घर परिवार लगायत लक्षित समुहको स्वास्थ्य विमा गर्न सहजीकरण र सहयोग गर्ने कार्यक्रम र बजेट व्यवस्था गरे/नगरेको तथा सोको कार्यान्वयन गरे/नगरेको ।	०-१	1.00	आवधिक तथा वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
					14. जम्मा	4	2.00	
६९		शिक्षा कार्यक्रम	४	४.३.१	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्रका विद्यालय जाने उमेर समुहका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गराउने प्रवन्ध मिलाए/नमिलाएको र सो उमेर समुहका सबै बालबालिकाहरू विद्यालय भर्ना भए/नभएको ।	०-१	1.00	विद्यालयमा भर्ना गराउने सम्बन्धी निर्णय विद्यालय जाने उमेर समुहगत विद्यार्थी भर्ना दर अध्ययन प्रतिवेदन
७०				४.३.२	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका	०-१	1.00	वार्षिक विकास कार्यक्रम

सिं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	प्रमाणिकरणको आधार
					बालबालिका तथा लक्षित समूदायका सबै बालबालिकालाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक, शैक्षिक सामग्री तथा पोसाक र छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरी निष्पक्ष वितरण हुने प्रवन्ध मिलाए / नमिलाएको ।			कार्यक्रम संचालन निर्देशिका बालबालिक छनौटका आधारहरू तथा निर्णय कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन
७१				४.३.३	निरक्षर महिलाहरूको लागि शिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने नीति तथा बजेट र कार्यक्रम भए/नभएको तथा सो अनुरूप कार्यक्रमहरू (जस्तै: अभिभावक शिक्षा, प्रौढ तथा किशोरी कक्षा, आदि) कार्यान्वयन भए / नभएको ।	०-१	0.50	स्वीकृत आवधिक तथा वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम प्रगति विवरण कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन निरक्षर महिला सम्बन्धी अभिलेख, सहभागी छनौटका आधारहरू तथा सम्बद्ध निर्णय
७२				४.३.४	विद्यालयमा छात्र र छात्रा तथा यौनिक अल्पसंख्यकका लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, पानीको व्यवस्था, किशोरी छात्राको लागि सेनेटरि प्याड, साबुन लगायत आवश्यक सामग्रीको व्यवस्थाको साथै यौन शिक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन हुने गरे / नगरेको	०-१	0.50	वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध निर्णयहरू विद्यालयको वार्षिक योजनास्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन
					15. जम्मा	4	3.00	
७३		खानेपानी तथा सरसफाइ	४	४.४.१	स्थानीयतहका कार्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूमा सफा पिउने पानी, हात धुने व्यवस्था, महिला, पुरुष तथा यौनिक अल्पसंख्यकको लागि अलगगै शौचालयको व्यवस्था र साबुन तथा स्यानिटाइजर, आदिको प्रवन्ध गरे / नगरेको ।	०-१	0.50	वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध निर्णयहरू वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन
७४				४.४.२	स्थानीय तहको आयोजना तथा स्थानीय महिलाहरूको सक्रिय सहभागितामा वडा वडामा खुला दिसामुक्त पालिका, घरघरमा शौचालय, पिउने पानी, पोखरी टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरे / नगरेको ।	०-१	1.00	वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध निर्णयहरू वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन उपभोक्ता समिति गठन सम्बन्धी निर्णय र सोमा महिलाहरूको सहभागिताको अवस्था, आदि ।
७५				४.४.३	स्थानीय तहका सबै गाउँ, वस्ती तथा टोलटोलमा कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा विसर्जन, घरघरमा भान्साको फोहोर र पानीबाट करेसाबारी, कौसीखेती तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र	०-१	0.50	वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध निर्णयहरू वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन

सिनं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	प्रमाणिकरणको आधार
					पुरुषको समान सहभागिता अभिवृद्धि गर्न जनचेतना लगायत कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरे /नगरेको ।			कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन उपभोक्ता समिति गठन सम्बन्धी निर्णय र सोमा महिलाहरूको सहभागिताको अवस्था, आदि । जनचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रमको स्वीकृत बजेट र सञ्चालन प्रतिवेदन, आदि ।
७६				४.४.४	स्थानीय तहका गाउँ, टोल, वस्तीहरूमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका लागि आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परंपरागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र रिचार्जिङ जस्ता कार्यक्रम स्वीकृत भए/नभएको र ति कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा स्थानीय महिलाहरूको सक्रिय सहभागितामा हुने गरे /नगरेको ।	०-१	1.00	वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध निर्णयहरूवार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरणस्थलगत अनुगमन प्रतिवेदनकार्य सम्पन्न प्रतिवेदनउपभोक्ता समिति गठन सम्बन्धी निर्णय र सोमा महिलाहरूको सहभागिताको अवस्था, आदि
					16. जम्मा	4	3.00	
७७		स्वरोजगार तथा आय आर्जन र बजार व्यवस्थापन	४	४.५.१	स्थानीय तहको आवधिक योजना, वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्दा बेरोजगारी र गरीबी नक्साङ्कन समेतको आधार लिई महिला तथा लक्षित समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कार्यक्रमहरू समावेश गरी कार्यान्वयन गरे/नगरेको ।	०-१	0.50	आवधिक योजना, वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध निर्णयहरू वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन
७८				४.५.२	स्थानीय तहले स्वरोजगार तथा वैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा लक्षित समुहको क्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय गरी कार्यान्वयन गरे /नगरेको ।	०-१	0.00	वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध निर्णयहरू वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन
७९				४.५.३	ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, खाद्य प्रविधि, वन, स्वास्थ्य र पूर्वाधार लगायतका विषय सम्बन्धी प्राविधिक) र सामाजिक परिचालक तयार गर्ने नीति लिई सो अनुरूप कार्यक्रम संचालन गरे /नगरेको ।	०-१	0.50	आवधिक योजना, वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण सहभागी छनौटका आधार कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन (प्राविधिक विषय, संचालन अवधि, सामाजिक परिचालक तथा प्राविधिकको संख्या)
८०				४.५.४	गरिब तथा लक्षित समुहको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापन गर्ने स्थानीय तहको नीति रहे/नहरेको र सो अनुरूप कार्यक्रम कार्यान्वयन भए /नभएको ।	०-१	0.50	सहकारी संस्था प्रवर्धन सम्बन्धी नीतिवार्षिक नीति तथा कार्यक्रमवार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरणकार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदनकार्यक्रम अनुगमन प्रतिवेदन

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	प्रमाणिकरणको आधार
					17. जम्मा	4	1.50	
					सुशासन तथा उत्तरदायित्व	20	11.00	
८१	सुशासन तथा उत्तरदायित्व २०	सुशासन	४	५.१.१	स्थानीय तहले सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र सुशासन प्रवर्धनका बिषयमा नीति, कानून जारी गरी सोही बमोजिम तोकिएका पदाधिकारी/ समिति/ कार्यदलबाट निर्णय गरी कार्य गर्ने गरेको वा तदर्थ (पटके/ स्वेच्छाअनुरूप) निर्णय गरी कार्य हुने गरेको ।	०-१	0.50	स्थानीय तहले सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र सुशासन प्रवर्धनका बिषयमा जारी गरेका नीति तथा कानून सम्बन्धित अधिकारीबाट भएका निर्णयहरू निर्णय प्रक्रिया तथा कार्य जिम्मेवारी सहितको कार्य विवरण
८२				५.१.२	स्थानीय तहले विधिको शासन प्रवर्धन, जनसहभागिता अभिवृद्धि, भ्रष्टाचार विरुद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निष्पक्षता र महिला तथा लक्षित समुहलाई अग्राधिकार दिने नीति लिई सो बमोजिम कार्यान्वयन गरे/नगरेको ।	०-१	0.50	सम्बद्ध कानून, नीति तथा कार्यविधि वार्षिक विकास कार्यक्रम सार्वजनिक सुनुवाई, गुनासो सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, लेखा परीक्षण, व्यवस्थापन परीक्षण लगायतका प्रतिवेदन कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रतिवेदन कार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिका
८३				५.१.३	महिला अधिकार तथा समानताका लागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका बाह्रवटा प्रतिबद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रम तय गरी कार्यान्वयन गर्ने गरेको/नगरेको ।	०-१	0.50	स्वीकृत नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन
८४				५.१.४	संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा उल्लेख भए अनुरूपका प्रतिबद्धता कार्यान्वयन गर्न रकम विनियोजन गरी कार्यक्रम संचालन गरे/नगरेको ।	०-१	1.00	नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन
					18. जम्मा	4	2.50	
८५		उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता	४	५.२.१	स्थानीय तहले नियमितरूपमा कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने गरे/नगरेको ।	०-१	1.00	सम्बद्ध कानून, नीति तथा कार्यविधि वार्षिक विकास कार्यक्रम सार्वजनिक सुनुवाई, गुनासो सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, लेखा परीक्षण, व्यवस्थापन परीक्षण लगायतका प्रतिवेदन कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रतिवेदन कार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिका

सिनं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	प्रमाणिकरणको आधार
८६				५.२.२	स्थानीय तहले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समुहका व्यक्ति तथा समुदायका सदस्यको उपस्थिति रहने गरे /नगरेको	०-१	0.50	वार्षिक विकास कार्यक्रम सार्वजनिक सुनुवाई, गुनासो सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, लेखा परीक्षण, व्यवस्थापन परीक्षण लगायतका प्रतिवेदन कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रतिवेदन कार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिका
८७				५.२.३	स्थानीय तहले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समुदायको तर्फबाट स्थानीय तहले लिएको नीति तथा कार्यक्रम र सो को कार्यान्वयनका विषयमा प्रश्न उठ्ने गरे/नगरेको र सोको अभिलेख राखी उठेका प्रश्नउपर स्थानीय तहबाट सम्बोधन हुने गरे /नगरेको ।	०-१	0.50	वार्षिक विकास कार्यक्रम सार्वजनिक सुनुवाई, गुनासो सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, लेखा परीक्षण, व्यवस्थापन परीक्षण लगायतका प्रतिवेदन कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रतिवेदन कार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिका अभिलेख पुस्तिका गुनासो कार्यान्वयन प्रतिवेदन
८८				५.२.४	स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याए /नल्याएको ।	०-१	0.00	स्वीकृत आचार संहिता आचार संहिताको पालना सम्बन्धी अध्ययन वा अनुगमन प्रतिवेदन ।
					19. जम्मा	4	2.00	
८९		सूचना तथा संचार	४	५.३.१	स्थानीय तहले नियमितरूपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम सार्वजनिक गर्ने गरे /नगरेको र महिला, लगायत अन्य सबै लक्षित समुहका लागि राखिएका कार्यक्रम तथा सोको बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउनेगरी सार्वजनिक गरे /नगरेको ।	०-१	0.50	वार्षिक विकास कार्यक्रम सार्वजनिक सुनुवाई, गुनासो सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, लेखा परीक्षण, व्यवस्थापन परीक्षण लगायतका प्रतिवेदनकार्यक्रम कार्यान्वयन प्रतिवेदनकार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिकाअभिलेख पुस्तिका
९०				५.३.२	स्थानीय तहले स्थानीय सूचना सबैले बुझ्ने गरी स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रसारण गर्ने गरे / नगरेको ।	०-१	0.00	नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम स्थानीय भाषाका प्रसारित सामाग्रीहरुको अभिलेख कार्यक्रम प्रगति विवरण

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	प्रमाणिकरणको आधार
९१				५.३.३	स्थानीय तहले स्थानीय रेडियो, एफ.एम, छापा लगायत श्रव्यदृश्य समेतका सबै माध्यमद्वारा लैंगिक समानता तथा समावेशीकरण सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित गरे/नगरेको	०-१	1.00	नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम प्रसारित सामाग्रीहरूको अभिलेख तथा विवरण कार्यक्रम प्रगति विवरण
९२				५.३.४	स्थानीय तहमा महिला लगायत सबै लक्षित समुहमा सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाहबाट जनचेतना वृद्धि भएको/नभएको ।	०-१	0.50	सहभागी तालिम/कार्यक्रम पूर्वको मूल्याङ्कन प्रतिवेदन र तालिम पश्चातको मूल्याङ्कन प्रतिवेदन (Pre test and Post test) कार्यक्रमको प्रभावकारिता अध्ययन प्रतिवेदन । स्थलगत अध्ययन प्रतिवेदन ।
					20. जम्मा	4	2.00	
९३		अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	४	५.४.१	स्थानीय तहबाट संचालित कार्यक्रम तथा परियोजनाबाट सबै लक्षित वर्ग तथा समुदायले लाभ लिन सके/नसकेको ।	०-१	0.50	स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्यक्रमको सार्वजनिक सुनुवाई तथा परीक्षण प्रतिवेदन कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन कार्यक्रमको प्रभावकारिता अध्ययन प्रतिवेदन
९४				५.४.२	स्थानीय तहले संचालन गरेका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास सम्बन्धी कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभाव विश्लेषण गरे/नगरेको ।	०-१	0.50	स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्यक्रमको सार्वजनिक सुनुवाई तथा परीक्षण प्रतिवेदन कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन कार्यक्रमको प्रभावकारिता अध्ययन प्रतिवेदन कार्यक्रम कार्यन्वयन लाभ, असर र प्रभाव विश्लेषण भएको प्रतिवेदन
९५				५.४.३	स्थानीय तहको समीक्षा बैठकमा महिला लगायत सबै लक्षित वर्ग तथा समुदायको उपस्थितिमा उक्त वर्गसंग सम्बन्धित लक्षित कार्यक्रम उपर छलफल हुने गरे/नगरेको ।	०-१	0.50	वार्षिक विकास कार्यक्रम सहभागी छनौटका आधार उपस्थिति पुस्तिका समीक्षा बैठकको निर्णय तथा प्रतिवेदन
९६				५.४.४	अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको पृष्ठपोषणलाई सम्बोधन गरी योजना तथा कार्यक्रम तयार गरे/नगरेको ।	०-१	0.50	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रतिवेदन वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम
					21. जम्मा	4	2.00	

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	प्रमाणिकरणको आधार
९७		समन्वय र सम्बन्ध विस्तार	४	५.५.१	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गरे /नगरेको ।	०-१	1.00	स्थानीय तहको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम संघ र प्रदेश सरकारका सम्बद्ध नीति तथा कानून र कार्यविधि समन्वय र सहकार्यमा संचालित कार्यक्रमको सुची संघ र प्रदेश सरकारका कार्यक्रममा स्थानीय तहको सहभागिता र समंगलनता सम्बन्धी कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन ।
९८				५.५.२	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच सञ्जाल निर्माण भई कार्यगत छलफल हुने गरे /नगरेको ।	०-१	0.50	कानून, नीति तथा कार्यविधि, आदिमा संजाल निर्माण सम्बन्धी व्यवस्था सञ्जाल निर्माणको निर्णय छलफलको निर्णय पुस्तिका
९९				५.५.३	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्र (संजाल) का प्रतिनिधिहरूलाई लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्बन्धी क्षमता विकास तालिम प्रदान गरे /नगरेको ।	०-१	0.50	वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमसंजालका प्रतिनिधिहरूको विवरण क्षमता विकास तालिम कार्यक्रम संख्या र उपस्थिति
१००				५.५.४	महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धिको राष्ट्रिय कार्ययोजना, संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय सुरक्षा परिषदबाट पारित प्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को राष्ट्रिय कार्ययोजना र मानव अधिकार सम्बन्धी राष्ट्रिय कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनी उल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन गरी कार्यान्वयन गरे /नगरेको ।	०-१	0.50	वार्षिक नीति, योजना, बजेट तथा कार्यक्रम कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रगति विवरण
					22. जम्मा	4	2.50	
					कुल अङ्क	१००	58.00	

सहभागीहरुको खण्डिकृत विवरण

क्र स	नाम	महिला/पुरुष/अन्य	सहभागीको कार्यालयको जानकारी			
			प्रदेशिक / स्थानीय संघिय /	कर्मचारी/ जनप्रतिनिधि	जिल्ला	ठेगाना
१	शिव प्रसाद ढकाल	पु	स्थानीय	जनप्रतिनिधि	मोरङ्ग	सुन्दरहरैचा नगरपालिका
२	धनमाया तामाङ	म	"	जनप्रतिनिधि	"	"
३	विनोद भट्टराइ	पु	"	कर्मचारी	"	"
४	खेम प्रसाद न्यौपाने	पु	"	जनप्रतिनिधि	"	"
५	विसनलाल चौधरी	पु	"	जनप्रतिनिधि	"	"
६	रामलाल गच्छदार	पु	"	जनप्रतिनिधि	"	"
७	हेम कुमारी वि क	म	"	जनप्रतिनिधि	"	"
८	उर्मिला शर्मा रिजाल	म	"	जनप्रतिनिधि	"	"
९	पुण्य प्रसाद ढकाल	पु	"	कर्मचारी	"	"
१०	अनुसा थापा मगर	म	"	कर्मचारी	"	"
११	जीवन चापागाउँ	पु	"	कर्मचारी	"	"
१२	राम ढुगेल	पु	"	कर्मचारी	"	"
१३	मछिन्द्र बस्नेत	पु	"	कर्मचारी	"	"
१४	दिपक बजगाइ	पु	"	कर्मचारी	"	"
१५	शालिग्राम दहाल	पु	"	कर्मचारी	"	"
१६	शेखर ढकाल	पु	"	कर्मचारी	"	"
१७	निर्मला गौतम	म	"	कर्मचारी	"	"
१८	उमा देवी गुरुङ	म	"	जनप्रतिनिधि	"	"
१९	शैलेन्द्र श्रेष्ठ	पु	"	जनप्रतिनिधि	"	"

२०	तिथरराज घिमिरे	पु	"	कर्मचारी	"	"
२१	कुमार बस्नेत	पु	"	कर्मचारी	"	"
२२	बावुराम निरौला	पु	"	कर्मचारी	"	"
२३	सञ्जिव पौड्याल	पु	"	कर्मचारी	"	"
२४	तारा घिमिरे	म	"	जनप्रतिनिधी	"	"
२५	निरज न्यौपाने	पु	"	कर्मचारी	"	"
२६	उमा कट्वाल	म	"	कर्मचारी	"	"
२७	जिवन प्रसाद ढुङ्गाना	पु	"	जनप्रतिनिधी	"	"

अनुसूची - ३: सहभागीहरुको
उपस्थिति

सहभागीहरुको उपस्थिति

प्रदेश सरकार
मुख्यमन्त्रि तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
प्रदेश प्रशिक्षण केन्द्र, प्रदेश नं. १
स्थानीय तहको तैयिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण सन्बन्धी कार्यशाला
मिति: २०६८/१०/२३ र २४ गते
स्थान: सुनसरी जिल्ला नारायणी

नाम	म/पु अ/न	पद/दर्जा	कार्यालयको नाम	कार्यालय ठेगाना	संघिय प्रदेश स्थानीय		सहभागीको स्थायी ठेगाना	राज्यक विभाजन गरेको क्षेत्रगत वर्गीकरण				आदिवासी / जनजाती		समाह/वर्ग					अक्षमता भएमा निर्दिष्ट गर्नुहोस्		
					मोबाईल नं.	ईमेल ठेगाना		हिमाली	पहाडी	तराई	अन्य	दलित	क्षेत्रीय	ब्रहामिण	मधेसी	मुस्लिम	अन्य				
बिप्लव शर्मा तहल	पु	कार्यवाह	शुभ FOWD	गिरिजा ७	९८६२०२५६५९ Shiv.dhara 719@sunshri.com			✓						✓							
एममाया तामाङ	पु	अध्यक्ष	सुन्दरहरैचा नारायणी	सुन्दरहरैचा १९ नं. १	९८६२०१६६३८			✓				✓									
विमोद शर्मा	पु	९-९-९९	सुन्दरहरैचा नारायणी	विमोद मोडो	९८६२०५३९९९			✓					✓								

स्थानीय तहको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण सन्बन्धी कार्यशाला

मिति: १०६८/१०/०३ २३४
स्थान: सु-५२६०५। नगरपालिका

सहभागीहरूको उपस्थिति

[illegible]

स्थानीय तहको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण मन्त्राली कार्यभार

मिति: २०६८/१०/२३ ई २०४

मिति: २०६८/१०/२३ इ २४
स्थान: लुम्फेरेड/ नगरपालिका।

सहभागीहरूको उपस्थिति

नाम	भा/पु अ न्य	पादादर्जा	कार्यालयको नाम	कार्यालय ठेगाना	संघिय प्रदेश स्थानीय	मोबाईल नं.		सराभोग्रीको स्थायी ठेगाना	राज्यके विभिन्न नरने क्षेत्रगत दक्षिकता				आदिबासी / जनजाती						अक्षमता भएमा निविद्ध गर्नुहोस्	
						मोबाईल नं.	मोबाईल नं.		हिमाली	पहाडी	तराई	अन्य	दलित	समाहु/वर्म	क्षेत्रीय	ब्रहामिण	मधेसी	मुस्लिम		
श्री सुसादी सि.क	५	मान्यकारीका सहित	उत्तराखण्ड, ९	उत्तराखण्ड, ९		९८१७०३२४२३	९८६-९		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	२३...मते	२४...मते	
डार्जिलिंग सि.क	५	मान्यकारीका सहित	उत्तराखण्ड, ९	उत्तराखण्ड, ९		९८६२०७२५३८७	९८६-८		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	२३...मते	२४...मते	
कुम्भार प्रसाद सि.क	५	मान्यकारीका सहित	उत्तराखण्ड, ९	उत्तराखण्ड, ९		९८६२०७२५३८७	९८६-८		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	२३...मते	२४...मते	

प्रदेश प्रशिक्षण केन्द्र, प्रदेश नं. १

स्थानीय तहको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण सम्बन्धी कार्यशाला

मिति: २०८१/१०/२३ र २४

स्थान: सुनदरदेम्या नगरपालिका

सहभागीको उपस्थिति

क्र.सं.	नाम	म/पु.अ.नं.	पद/दर्जा	कार्यालयको नाम	कार्यालय ठेगाना	स्थानीय प्रदेश संघिय		सहभागीको स्थानीय ठेगाना	सहभागीको स्थानीय ठेगाना				अक्षमता अप्रमाण निर्दिष्ट गर्नुहोस्	२३-गते	२४-गते
						सोबाईल नं.	ई-मेल ठेगाना		हिमाली	पहाडी	तराई	अन्य			
१०	अमृत सापका भार	१०	न.पा.स.	सुनदरदेम्या न.पा. तहियतम्बा		९८६२११३३४६३	anubha.thapa@gmail.com	सुनदरदेम्या	✓			✓		२३-गते	२४-गते
११	श्रीवर्ता तामा	११	सुपरी	सुपरी तहियतम्बा, श्रीवर्ता	सुपरी तहियतम्बा	९८६२११३३४६३	anubha.thapa@gmail.com	सुनदरदेम्या	✓			✓		२३-गते	२४-गते
१२	राम कुमार	१२	वि.पा.	वि.पा.	वि.पा.	९८६२११३३४६३	anubha.thapa@gmail.com	सुनदरदेम्या	✓			✓		२३-गते	२४-गते

प्रदेश प्रशिक्षण केन्द्र, प्रदेश नं. १

स्थानीय तहको तैयिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण सम्बन्धी कार्यशाला

मिति: २०६८/१०/२३ र २४
स्थान: सुनसरी जिल्ला नारायणी

सहभागीको उपस्थिति

क्र.सं.	नाम	स/पु/अ/न्या	पद/दर्जा	कार्यालयको नाम	कार्यालय ठेगाना	संघिय प्रदेश स्थानीय	मोबाईल नं.		सहभागीको स्थायी ठेगाना	पठनको विषयमा गरेको क्षेत्रगत बहिष्करण				आदिवासी / जनजाती		समावेशीकरण					अवहाममा भएमा निदिष्ट गर्नुहोस्	
							रुमेल ठेगाना			हिमाली	पहाडी	तराई	अन्य	दलित	क्षेत्रीय	बहुमिण	मधेसी	मुस्लिम	अन्य			
१३	मोना-इ. व. म. त.	पु.	स्नातकोत्तर	पु. रा. इ. म. त.	बिराटमो		ma chandra & gauri. com	बिराटमो	✓	✓					✓							
१४	दिपक बज्राङ	पु.	मो. प्रमुख	सुनसरी जिल्ला	बिराटमो		disar. bharadwaj 87@gmail.com	सुनसरी जिल्ला ११	✓						✓							
१५	श्री. लो. ज्ञानदास	पु.	मो. प्रमुख	"	"		chali chali 34@gmail.com	बिराटमो	✓						✓							

स्थानीय तहको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण सन्बन्धी कार्यशाला

मिति: २०६८/११/२३ र २४
स्थान: सुनर २२८५ नं० २५१११३

सहभागीरुको उपस्थिति

क्र.सं.	नाम	मा/पु/अ/न	पद/दर्जा	कार्यालयको नाम	कार्यालय ठेगाना	संघिय प्रदेश स्थानीय		संरक्षणीको स्थायी ठेगाना	राज्यको निर्वाचन क्षेत्रको क्षेत्रगत वितरण				आदिवासी / जनजाती		समावेशी					अक्षमता भएमा निदिष्ट गर्नुहोस्	२३...गते	२४...गते
						भोबरिक्त नं.	हमेल ठेगाना		हिमाली	पहाडी	तराई	अन्य	दलित	क्षेत्रीय	ब्रह्ममिण	गणेशी	मुस्लिम	अन्य				
१८	शैलेश्वर लकाल	पु	लेखा अधिकृत	सुनसरी जिल्ला नारायणपुर	विर्कोट खप्तड नगरपालिका		Sheelashwar 7@gmail.com	विर्कोट खप्तड नगरपालिका	पहाडी	✓									१८...गते	१८...गते		
१९	लोकेश गौतम	पु	लेखा अधिकृत	सुनसरी जिल्ला नारायणपुर	विर्कोट खप्तड नगरपालिका		lokeshgautam198@gmail.com	विर्कोट खप्तड नगरपालिका	पहाडी	✓									१९...गते	१९...गते		
२०	उमदेवी कुँडु	पु	का.मा. सहाय				9844089938			✓									२०...गते	२०...गते		

मिति: २०६८/११/२३ र २४
स्थान: मुम्बई/२८/२०२४

सहभागीहरुको उपस्थिति

[illegible]

स्थानीय तहको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण सम्बन्धी कार्यशाला

मिति: २०६८/१०/२३ र २४
स्थान: सुनहरा बाजार, काठमाडौं

सहभागीहरूको उपस्थिति

[illegible]

स्थानीय तहको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण सम्बन्धी कार्यभार

मिति: २०६८/१०/२३ र २४
स्थान: सुनहरादेवा नगरपालिका/

सहभागीहरूको उपस्थिति

[illegible]

स्थानीय तहको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण सम्बन्धी कार्यशाला

मितिः
स्थानः

सहभागीहरूको उपस्थिति

क्र.सं.	नाम	पद/दर्जा	कार्यालयको नाम	कार्यालय ठेगाना	संघिय प्रदेश स्थानीय	मोबाईल नं.	ई-मेल ठेगाना	सहभागीको	सहभागी ठेगाना	हिमाली	पहाडी	तराई	अन्य	आदिवासी / जनजाती	दलित	क्षेत्रीय	बहुभाषी	मधेसी	मुस्लिम	अन्य	अक्षमता भएमा निदिष्ट गर्नुहोस्	...	...
	जीवन प्रसाद ढुंगाना	पदाध्यक्ष	वि.सं.प.	सु.सं.प. - ३ जाहिरा	संघिय प्रदेश स्थानीय	मोबाईल नं. ९८५२०२९२४३	ई-मेल ठेगाना	सहभागीको सु.सं.प. - ३	सहभागी ठेगाना	हिमाली	पहाडी	तराई	अन्य	आदिवासी / जनजाती	दलित	क्षेत्रीय	बहुभाषी	मधेसी	मुस्लिम	अन्य	अक्षमता भएमा निदिष्ट गर्नुहोस्	...	...

सम्पन्न कार्यक्रमका झलकहरु

प्रमुख, उपप्रमुख र प्र.प्र.अ. ज्यूहरु सूचकहरु अध्ययन गर्दै

उपप्रमुख र प्र.प्र.अ. लगायतका सहभागीहरु सूचक माथि छलफल गर्दै

सहभागीहरु सचकहरुमा अङ्कभार प्रदान गर्दै

समूहको प्रतिनिधित्व गर्दै कार्य योजना प्रस्तुत

सहभागीहरु SWOT निर्माणमा व्यस्त

सरिता खनाल सहजीकरण गर्दै

समूहको प्रतिनिधित्व गर्दै SWOT प्रस्तुत

